VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Socialinis Vilniaus universiteto tinklalapis SocialVU

Programų sistemų inžinerijos I-III laboratoriniai darbai

Atliko: 2 kurso 4 grupės studentai

Andrejus Voitovas (parašas)

Eglė Puodžiūnaitė (parašas)

Kasparas Kralikas (parašas)

Ieva Vizgirdaitė (parašas)

Darbo vadovas: asist. dr. Vytautas Valaitis (parašas)

ANOTACIJA

Rašant šį dokumentą buvo naudojamasi:

- 1. dr. Vytauto Valaičio internetinis puslapiu (https://klevas.mif.vu.lt/ valaitis/)
- 2. doc., dr. Karolio Petrausko iternetiniu puslapiu (http://klevas.mif.vu.lt/ karolis/)
- 3. Latex programa
- 4. lab. asst. Jono Brusoko parengtais kursinio darbo šablonais (https://gitlab.com/JohnLogic/SE-course-work-template)

TURINYS

Αľ	NOTACIJA	2
·	ADAS	
1.	KURIAMO VERSLO PROCESO ANALIZĖ	6
	1.1. VERSLO PROCESO APRAŠAS	
	1.2. IŠORINĖ VERSLO PROCESO ANALIZĖ	7
	1.2.1. Įeigos	7
	1.2.2. Išeigos	7
	1.2.3. Įvaizdis	7
	1.2.4. Reguliavimas	8
	1.2.5. Grėsmės	
	1.2.6. Neišnaudotos galimybės	
	1.3. VIDINĖ VERSLO PROCESO ANALIZĖ	10
	1.3.1. Sąvokos	10
	1.3.2. Dalykinės srities statinė struktūra	10
	1.3.3. Užduotys	12
	1.3.4. Užduočių vykdymo scenarijai	13
	1.3.5. Dalykinės srities dinaminė struktūra	
	1.4. ĮGYVENDINAMUMO IR NAUDOS ANALIZĖ	
	1.4.1. Operacinis įgyvendinamumas	
	1.4.2. Techninis įgyvendinamumas	17
	1.4.3. Ekonominis įgyvendinamumas	
	1.4.4. Juridinis įgyvendinamumas	
	1.5. SISTEMOS NAUDOJIMO SCENARIJUS	
	1.5.1. Scenarijus	
	1.5.2. Sistemos teikiama nauda	
	1.5.3. Esama būklė	
	1.5.4. Priemonės scenarijui įgyvendinti	24
2.	REIKALAVIMŲ SPECIFIKAVIMAS	25
	2.1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI	
	2.1.1. Internetinės svetainės langai	25
	2.1.2. Prisijungimas	25
	2.1.3. Atsijungimas	
	2.1.4. Paskyros valdymas	26
	2.1.5. Naujienos	27
	2.1.6. Renginiai	28
	2.1.7. D.U.K	29
	2.1.8. Dėstytojų sąrašas	30
	2.1.9. Dėstytojo puslapis	30
	2.1.10. Žinutės	31
	2.1.11. Konspektai	33
	2.2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI	34
	2.2.1. Vidinių interfeisų reikalavimai	34
	2.2.2. Veikimo reikalavimai	35
	2.2.3. Diegimo reikalavimai	36
	2.2.4. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai	36
	2.2.5. Tiražuojamumo reikalavimai	36
	2.2.6. Apsaugos reikalavimai	37

	2.2.7. Juridiniai reikalavimai	37
	2.3. VARTOTOJO SĄSAJOS REIKALAVIMAI	38
	2.3.1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai	38
	2.3.2. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai	40
	2.3.3. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai	
	2.3.4. Pranešimo formulavimo reikalavimai	
	2.3.5. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai	
	2.3.6. Interfeiso individualizavimo reikalavimai	43
3	KURIAMOS SISTEMOS ARCHITEKTŪRA	11
٥.	3.1. LOGINIS PJŪVIS	
	3.1.1. Esybių klasių diagrama (nulinis lygis)	
	3.1.2. Klasių diagrama (pirmas lygis)	
	3.2. UŽDUOČIŲ PJŪVIS	
	3.2.1. Sistemoje vykdomos užduotys	
	3.2.2. Užduočių vykdymo scenarijai	
	3.2.3. Užduoties "Pridėti naujieną" scenarijus	
	3.2.4. Užduoties "Ištrinti naujieną" scenarijus	
	3.2.5. Užduoties "Redaguoti naujieną" scenarijus	
	3.2.6. Užduoties "Peržiūrėti naujienas" scenarijus	
	3.2.7. Užduoties "Pridėti renginį" scenarijus	
	3.2.8. Užduoties "Ištrinti renginį" scenarijus	
	3.2.9. Užduoties "Redaguoti renginį" scenarijus	
	3.2.10. Užduoties "Peržiūrėti renginius" scenarijus	
	3.2.11. Užduoties "Pridėti D.U.K." scenarijus	52
	3.2.12. Užduoties "Peržiūrėti D.U.K." scenarijus	53
	3.2.13. Užduoties "Redaguoti pasirinktą klausimą" scenarijus	53
	3.2.14. Užduoties "Peržiūrėti pasirinkto dėstytojo teikiamą informaciją" scenarijus	54
	3.2.15. Užduoties "Peržiūrėti pasirinktą žinutę" scenarijus	55
	3.2.16. Užduoties "Siųsti žinutę" scenarijus	56
	3.2.17. Užduoties "Redaguoti asmeninį dėstytojo puslapį" scenarijus	
	3.2.18. Užduoties "Įkelti konspektą" scenarijus	
	3.2.19. Užduoties "Peržiūrėti konspektus" scenarijus	
	3.3. KŪRIMO PJŪVIS	
	3.3.1. Komponentų diagramos nulinis lygmuo	
	3.3.2. Komponentų diagramos pirmasis lygmuo	
	3.3.3. Komponentų diagramos antrasis lygmuo	
	3.4. FIZINIS PJŪVIS	
	3.4.1. Dislokavimo diagrama nr. 1 (komponentų ir artefaktų ryšių diagrama)	
	3.4.2. Dislokavimo diagrama nr. 2 (mazgų ir artefaktų ryšių diagrama)	
	3.4.3. Dislokavimo diagrama nr. 3 (mazgų ir artefaktų rysių diagrama)	
	3.5. PROCESO PJŪVIS	
	3.5.1. Proceso sekų diagramos	
	3.5.2. Veiklos diagramos	0/
RE	ZULTATAI	70

ĮVADAS

Socialinis VU tinklapis kuriamas siekiant supaprastinti informacijos prieinamumą visai fakulteto bendruomenei. Tinklapis suteikia galimybę patogiai dalintis informacija, susisiekti su dėstytojais/studentais. Fakultetui suteikiama galimybė platesniu mastu platinti su fakultetu susijusias naujienas.

Dokumente pateikiamas pagrindinis programos funkcionalumas ir tam tikri ribojimai jos kūrimui. Pasitelkiant ICONIX metodą sudaromi užduočių scenarijai, apibrėžiamos pagrindinės kuriamos sistemos esybės, sudaromas struktūrinis dalykinės srities modelis. Šis dokumentas padeda toliau projektuoti ir nuspręsti, kaip sistema turėtų būti įgyvendinta.

Temos aktualumas

Šiuo metu, dauguma informacijos skirtos studentams yra išdėstyta padrikai, todėl nuspręsta sudėti visą informaciją į vieną vietą. Yra atskiras universiteto naujienų puslapis, kiekvienas dėstytojas turi savo asmenininį puslapį bei el. paštą, tačiau šią informaciją studentams surasti yra itin komplikuota, o dėstytojams pateikti informaciją savo puslapiuose yra nepatogu.

Dalykinė sritis

Socialinis Vilniaus Universiteto tinklapis.

Probleminė sritis

Socialinis VU tinklapis suteiktų galimybę greitai ir paprastai pasiekti dėstytojų pateiktą informaciją. Taip pat susisiekti su pačiais dėstytojais, sekti aktualias fakulteto naujienas, renginius. Pagrindinis šio produkto išskirtinumas - greitai ir patogiai pasiekiama informacija, todėl itin svarbi informacija pasieks galutinius vartotojus.

Naudoti dokumentai

Dokumentas parengtas pagal kursinio darbo reikalavimus naudotojant Latex programą ir jau sukurtus šabonus.

Darbo pagrindas

Dokumentas parengtas kaip Programų sistemų inžinerijos I-III laboratorinis darbas.

1. KURIAMO VERSLO PROCESO ANALIZĖ

1.1. VERSLO PROCESO APRAŠAS

Ši sistema turi trijų tipų vartotojus - studentus, dėstytojus bei administratorius. Visų pirma, prisijungus prie sistemos vartotojas yra nukreipiamas į pagrindinį sistemos puslapį.

Studentai pagrindiniame sistemos puslapyje gali matyti universiteto naujienas, artėjančius renginius. Taip pat čia yra prieinamos nuorodos į kitas esmines sistemos dalis - dėstytojų puslapius, konspektų dalinimosi platformą, D.U.K. skiltį bei žinučių sistemą. Kiekvienas studentas turi prieigą prie savo dėstytojų asmeninių puslapių. Čia galima rasti informaciją apie dėstomus dalykus, jų medžiagą, bei artėjančius atsiskaitymus. Žinučių sistemoje studentas įgalinamas komunikuoti tiek su kitais studentais, tiek su dėstytojais, taip pat žinučių pavidalu gaunami priminimai apie artėjančius renginius ar atsiskaitymus. Konspektų dalinimosi platformoje studentas gali peržiūrėti kitų studentų įkeltus konspektus, juos įsigyti. Taip pat studentas gali peržiūrėti jau įsigytus konspektus, juos peržiūrėti naršyklėje arba atsisiųsti į savo kompiuterį ar mobilųjį įrenginį. Galiausiai, studentas gali į sistemą patalpinti ir savuosius konspektus, nurodydamas konspektų paskirtį bei jų kainą. D.U.K. skiltyje studentai gali rasti naudingą informaciją įvairia tematika, taip pat atsakymus į didžiąją dalį iškylančių klausimų.

Dėstytojai pagrindiniame sistemos puslapyje taip pat gali matyti universiteto naujienas, artėjančius renginius. Čia jiems yra prieinamos ir nuorodos į esmines, dėstytojams skirtas, sistemos dalis - naujienų, renginių bei D.U.K. skilties redagavimą, žinučių sistemą bei asmeninio puslapio administravimo erdvę. Naujienų redagavimo skiltyje dėstytojai gali patalpinti informaciją apie įvairias aktualijas, taip pat redaguoti senesnius įrašus, juos ištrinti. Renginių redagavimo skiltyje dėstytojai gali kurti naujus renginius, siųsti kvietimus žinučių pavidalu, peržiūrėti senesnius renginius, juos ištrinti. D.U.K. skilties redagavimo aplinkoje dėstytojai gali peržiūrėti esamus klausimus ir atsakymus, redaguoti jų turinį, pridėti naujus klausimus. Žinučių sistemoje dėstytojai gali matyti gautas bei išsiųstas žinutes, gali siųsti žinutes studentams, kitiems dėstytojams, čia gauna priminimus apie artėjančius svarbius įvykius (renginius, atsiskaitymus). Asmeninio puslapio administravimo erdvėje dėstytojai gali talpinti informaciją apie savo dėstomus dalykus, šią informaciją paslėpti nuo studentų ar padaryti ją prieinamą tik šiuo metu tam tikrą dėstomą dalyką turintiems studentams. Taip pat dėstytojas gali kurti papildomus puslapius, prieinamus iš pagrindinio dėstytojo asmeninio puslapio.

Visą sistemos darbą prižiūri sistemos administratorius. Jis atsakingas už vartotojų registracijos patvirtinimą, vartotojų pašalinimą ar pridėjimą.

1.2. IŠORINĖ VERSLO PROCESO ANALIZĖ

Išorinė analizės metu išsiaiškinami ištekliai reikalingi pradėti verslą, išryškinamos kuriamo verslo grėsmės ir problemos, kuriami tinklalapio teikiami rezultatai ir išanalizuojama rinkoje esanti situacija. Nustačius rinkoje esančius ir potencialius konkurentus išanalizuojamos neišnaudotos galimybės bei įvertinama situacija.

1, 2, 3 ir 4 lentelėse pateikiami įeigos, išeigos, reguliavimo ir įvaizdžio svarbiausi vertinimo kriteriai, jų matavimo vienetai. Nustatoma kritinė vertė, esama vertė ir siekiama vertė. Tai padeda nustatyti, ar tam tikras vertinimo kriterijus atitinka normas.

1.2.1. Įeigos

- 1. Studentai
- 2. Dėstytojai
- 3. Administratorius
- 4. Duomenų bazė
- 5. Serveris

1 lentelė. Įeigos

Vertinimo kriterijus	Vertinimo matas	Siekiama vertė	Kritinė vertė
Studentai	Kiekis studentų, naudojančių socialVU tinklalapį	21281	10000
Dėstytojai	Kiekis dėstytojų, naudojančių socialVU tinklalapį	2890	1500
Administratorius	Pašalintų naudotojų skaičius per mėnesį	0	30
Duomenų bazė	Talpa GB	50	10
Serveris	Vidutinis užklausos apdorojimo laikas sekundėmis	1	5

1.2.2. Išeigos

- 1. Studentai, radę visą reikiamą informaciją
- 2. Dėstytojai, pateikę visą norimą informaciją

2 lentelė. Išeigos

Vertinimo kriterijus	Vertinimo matas	Siekiama vertė	Kritinė vertė
Studentai, radę visą reikiamą informaciją	Kiekis per mėnesį %	100	50
Dėstytojai, pateikę visą norimą informaciją	Kiekis per mėnesį %	100	50

1.2.3. Įvaizdis

- 1. Dėstytojų bei studentų atsiliepimai
- 2. Sistemos žinomumas

3 lentelė. Įvaizdis

Vertinimo kriterijus	Vertinimo matas	Siekiama	Kritinė ver-
		vertė	tė
Dėstytojų bei studentų atsilie-	Teigiamų atsiliepimų % nuo visų atsi-	90	50
pimai	liepimų		
Sistemos žinomumas	Vilniaus universiteto studentų % ži-	100	50
	nančių šį tinklalapį		

1.2.4. Reguliavimas

- 1. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas
- 2. Darbo kodeksas

4 lentelė. Įvaizdis

Vertinimo kriterijus	Vertinimo matas	Siekiama	Kritinė ver-
		vertė	tė
Asmens duomenų teisinės ap-	Pažeidimų skaičius	0	0
saugos įstatymas			
Darbo kodeksas	Viršytas darbo laikas (kartais per me-	0	0
	tus)		

1.2.5. Grėsmės

Kuriamas verslas yra priklausomas nuo dviejų pagrindinių įvesčių - dėstytojų ir studentų. Jų skaičius ir aktyvumas lemia kuriamos programos sėkmę. Rinkoje jau egzistuoja nemažai socialinių tinklų, kuriuos naudoja dauguma studentų (Facebook, Instagram, Linkedin, Twitter ir t.t.) be to dauguma dėstytojų yra ipratę skelbti visą informaciją savo sukurtuose puslapiuose arba bando integruoti informaciją į Vilniaus universiteto virtualią mokymosi aplinką, todėl konkurencija yra gana didelė. Kuo daugiau dėstytojų pradės naudoti mūsų sukurtą platformą, tuo daugiau studentų taip pat privalės naudoti šį tinklalapį, nes tik ten galės rasti jiems reikiamą informaciją. Sėkmingam kuriamo verslo proceso egzistavimui turi įtakos reitingų ir atsiliepimų skaičius bei kokybė, tačiau visų pirma reikia užtikrinti, jog dauguma studentų bei dėstytojų išbandytų mūsų sukurtą sistemą bei ją įvertintų.

1.2.6. Neišnaudotos galimybės

Rinkoje jau egzistuojančios Vilniaus universiteto platformos turi trūkumų (dauguma dėstytojų skelbia informaciją skirtinguose puslapiuose, todėl studentams sunku juos surasti, ne visada yra galimybė susisiekti su dėstytojais, dauguma konspektų nėra lengvai pasiekiami visiems studentams), todėl kuriama sistema gali juos išnaudoti ir pasiūlyti studentams visą reikiamą informaciją rasti vienoje vietoje. Sistema suteiks galimybę išsiųsti laišką dėstytojui bei rasti visą paskelbtą

dėstytojo informaciją vienoje vietoje, studentai galės matyti naujausią informaciją bei terminus iki kada turi atlikti tam tikras užduotis. Be to vienoje vietoje galės rasti visus reikiamus konpektus bei pasidalinti turimais konspektais su kitais studentais ir taip padėti mokytis kitiems.

1.3. VIDINĖ VERSLO PROCESO ANALIZĖ

Toliau pateikiama keliais aspektais atlikta vidinė verslo proceso analizė, kuria siekiama nustatyti nagrinėjamo verslo stiprybes ir silpnybes, kylančias iš verslo proceso.

1.3.1. Savokos

Šiame skyriuje pateikiami specifiniai mūsų projekte naudotų žodžių paaiškinimai.

Sistema – fakulteto vidinis socialinis tinklas, dokumente vadinamas "SocialVU".

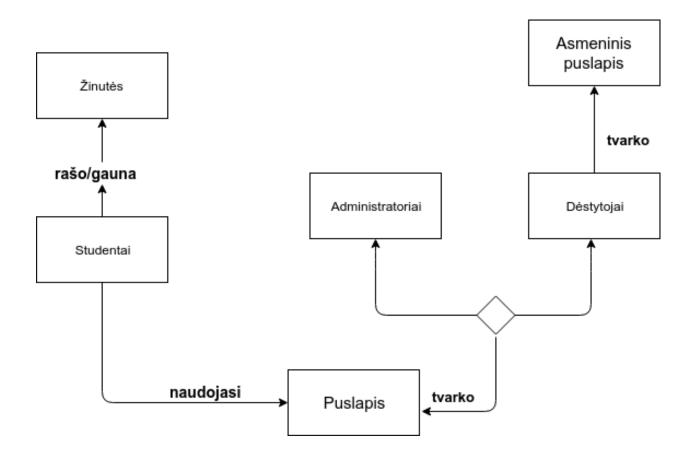
Studentas – vartotojas, kuris turim ribotas galimybes turinio valdymo atžvilgiu.

Dėstytojas – vartotojas, kuris turi galimybę redaguoti visą socialinio tinklo turinį.

Administratorius – vartotojas, kuris turi galimybę redaguoti visą socialinio tinklo turinį, išskyrus dėstytojus.

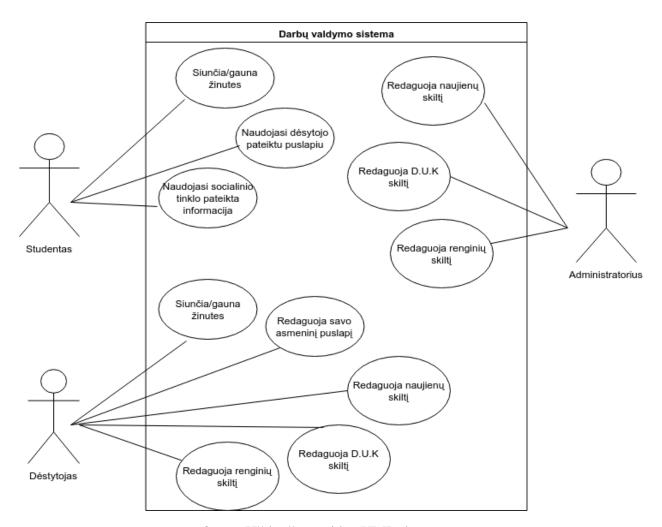
1.3.2. Dalykinės srities statinė struktūra

Toliau pateikiama dalykinės srities statinės struktūros UML diagrama. Joje matomos pagrindinės esybės bei jų tarpusavio sąveika. Klientai yra trijų tipų: studentai, dėstytojai ir administratoriai (dėstytojai bei administratoriai skiriasi turinio redagavimo teisėmis). Studentams, administratoriams ir dėstytojams registruotis nereikia, nes visa vartotojų duomenų bazė bus imama iš bendros VU vartotojų duomenų bazės. Vartotojui tereikia autentifikuoti save - tokiu būdu, priklausomai nuo užimamų pareigų, jam bus suteiktos teisės prie numatyto turinio. Studentai gali tik skaityti tokius puslapius kaip "Dėstytojai", "Naujienos", "Renginiai", "D.U.K", "Konspektai". Tuo tarpu dėstytojai skiltyje "Naujienos" gali parašyti naujieną. Be to, jiems suteikta prieiga prie jų profilio, kur turi teisę redaguoti savo asmeninį puslapį, siųsti bei gauti žinutes, pridėti organizuojamą renginį. Administratoriumi gali būti fakulteto paskirtas žmogus, atsakingas už tikslingo turinio formavimą vidiniame socialiniame tinkle arba VU Studentų atstovybės narys, kuris turi teisę redaguoti visą turinį. Tačiau joks administratorius negali redaguoti dėstytojo sukurto turinio.

1 pav. Dalykinė srities UML diagrama

1.3.3. Užduotys

2 pav. Užduočių veiklos UML diagrama

Užduočių sąrašas pagal 2 pav.:

Užduotis: sukurti naujieną.

Tikslas: publikuoti naujieną, kuri būtų įdomi.

Trigeris: administratoriaus arba dėstytojo kuriama naujiena tituliniui.

Prioritetas: aukštas.

"Prieš" sąlygos: naujiena bus skaitoma.

Sėkmingos baigties "po" sąlyga: naujiena perskaitoma ir įsisavinama nauja informacija.

Nesėkmingos baigties sąlyga: naujiena visiškai nėra skaitoma.

Pirminis agentas: administratorius.

Antriniai agentai: studentas.

Užduotis: redaguoti puslapį.

Tikslas: redaguoti dėstytojo puslapį.

Trigeris: prisijungęs dėstytojas gali redaguoti puslapį.

Prioritetas: aukštas.

"Prieš" sąlygos: dėstytojas patogiai talpina informaciją.

Sėkmingos baigties "po" sąlyga: dėstytojo informacija sudėliota pagal šabloną ir patogi naudoji-

muisi.

Nesėkmingos baigties sąlyga: dėstytojas nesudaro savo puslapio.

Pirminis agentas: dėstytojas. **Antriniai agentai:** studentas.

Užduotis: sukurti renginį.

Tikslas: publikuoti renginį, kuris būtų naudingas.

Trigeris: administratoriaus arba dėstytojo sukurtas renginys atsiranda puslapyje.

Prioritetas: aukštas.

"Prieš" sąlygos: renginį aplankys daug žmonių.

Sėkmingos baigties "po" sąlyga: renginys pateisino savo lūkesčius.

Nesėkmingos baigties sąlyga: apie renginį studentai sužinojo ne iš socialinio tinklo.

Pirminis agentas: administratorius.

Antriniai agentai: studentas.

Užduotis: parašyti žinutę.

Tikslas: parašyti žinutę tiesiai vartotojui.

Trigeris: studentas, paspaudęs ant dėstytojo, gali parašyti jam žinutę.

Prioritetas: aukštas.

"Prieš" sąlygos: vartotojas gaus žinutę.

Sėkmingos baigties "po" sąlyga: vartotojai patogiai komunikuos tarpusavy.

Nesėkmingos baigties sąlyga: žinutė liks neperskaityta.

Pirminis agentas: studentas.

Antriniai agentai: administratorius.

Užduotis: apsilankyti asmeniniame puslapyje.

Tikslas: pasiekti dėsytotojo asmeninį puslapį.

Trigeris: studentų apsilankymas dėstytojų profilyje.

Prioritetas: aukštas.

"Prieš" sąlygos: vartotojai lankysis dėstytojų puslapiuose per socialinį tinklą.

Sėkmingos baigties "po" sąlyga: vartotojams bus patogu pasiekti puslapį ir sužinoti informaciją.

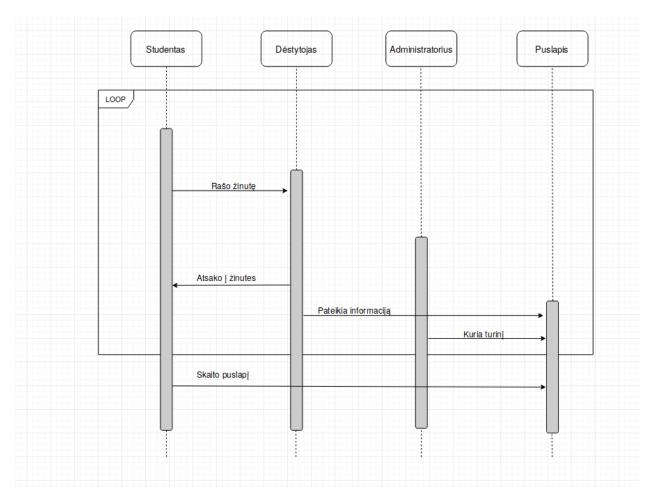
Nesėkmingos baigties sąlyga: vartotojai toliau ieškos puslapių naudojantis "Google".

Pirminis agentas: studentas.

Antriniai agentai: administratorius.

1.3.4. Užduočių vykdymo scenarijai

3 pav. paveikslėlyje pavaizduota esybių diagrama. Pateikiamos pagrindinės dalykinės srities esybės, pavaizduoti ryšiai tarp jų.

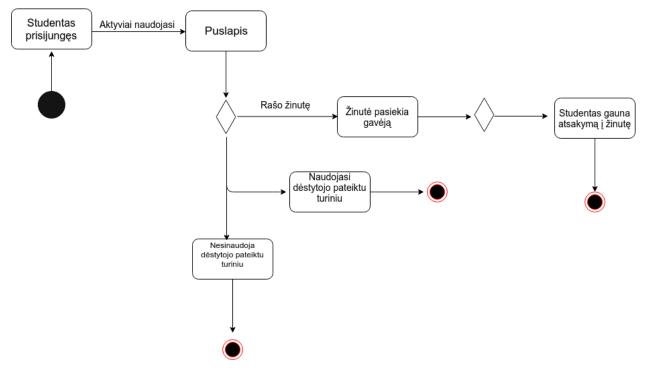

3 pav. Klasių diagrama

3 pav. vaizuduojamas socialinio tinklo naudojimosi modelis. Studentas gali rašyti dėstytojui žinutę, o dėstytojas jam gali atsakyti. Taip pat studentas skaito puslapį, kurį pats dėstytojas ir sukūrė. Administratorius kuria turinį, į kurį jeina: renginiai, naujienos, D.U.K.

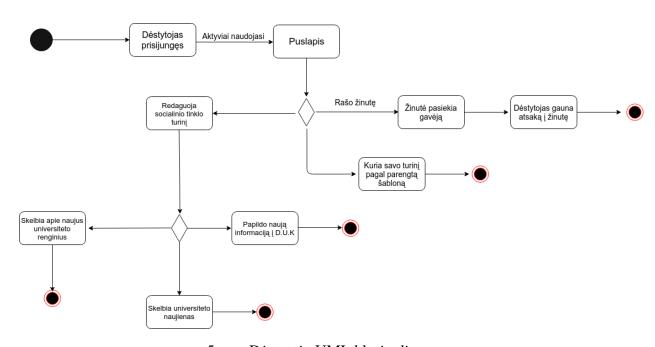
1.3.5. Dalykinės srities dinaminė struktūra

Studentas:

4 pav. Studento UML klasių diagrama

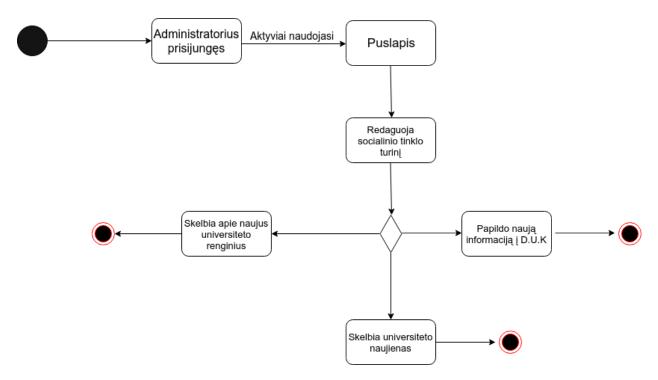
4 pav. Prisijungęs studentas turi galimybę matyti bendrą turinį. Vėliau gali parašyti žinutę dėstytojui arba naudojasi dėstytojo pateiktu turiniu. Jie tarpusavyje gali komunikuoti socialinio tinklo pagalba, nenaudojant trečiųjų šalių servisų. Dėstytojas:

5 pav. Dėstytojo UML klasių diagrama

5 pav. Prisijungęs dėstytojas turi galimybę redaguoti savo puslapio turinį, pagal iš anksto paruoštą šabloną. Dar turi galimybę rašyti bei atsakyti į studentų gautas žinutes. Naujienų rašymas, renginių kūrimas, D.U.K skilties papildymas irgi įeina į aukščiau aprašomo vartotojo galimybes.

Administratorius:

6 pav. Administratoriaus UML klasių diagrama

6 pav. Prisijungęs administratorius, tai žmogus, kuris atsakingas už bendrą socialinio tinklo turinį, į kurį neįeina dėstytojų puslapių redagavimas. Administratorius gali kurti bei redaguoti tik naujienų, D.U.K ir renginių skiltis.

1.4. ĮGYVENDINAMUMO IR NAUDOS ANALIZĖ

Šiame skyriuje pateikiama informacija, kuri padeda nustatyti, ar darbų valdymo sistemą įmanoma sukurti, kokią konkrečią naudą ji duos, kokios problemos gali kilti ir kaip jos bus sprendžiamos.

1.4.1. Operacinis įgyvendinamumas

Šiame skyriuje pateikiami galimi trukdžiai, kurie gali kilti naudantis sistema, bei pateikiami galimi jų sprendimo būdai.

Problema: Pasikartojančių konspektų bei kitos dalykinės informacijos perteklius.

Sprendimo būdas: Studentų atstovybės paskirtas žmogus nuolat tikrina konspektų naudą arba prieš įkeliant konspektą, studentas turi gauti patvirtinimą.

Problema: Universiteto bendruomenė nesinaudoja mūsų sistema t.y. dėstytojai toliau pateikia savo asmeninius puslapius per senąsias nuorodas, studentai ieško informacijos kituose šaltiniuose.

Sprendimo būdas: Prašyti studentų atstovybės pagalbos, kad informuotų bendruomenę apie naudojimosi galimybes bei teikiamą naudą.

Problema: internetinis puslapis dažnai patiria sistemos perkrova.

Sprendimo būdas: Naudoti galingesnius serverius, kurie sugeba apdoroti didesnius vartotojų srautus.

1.4.2. Techninis įgyvendinamumas

Šiuo metu jau egzistuoja atskiri Vilniaus universiteto informacinės sistemos komponentai (el. paštas, VU informacinė sistema, fakultetų puslapiai, dėstytojų asmeniniai puslapiai). Mūsų kuriama sistema visus šiuos komponentus apjungtų į vieną bendrą sistemą. Vienintelis reikalavimas vartotojams - interneto prieiga.

1.4.3. Ekonominis įgyvendinamumas

Išlaidos

Prognozuojama sistemos sukūrimo kaina - 8960€. Daroma prielaida, jog sistemos sukūrimas truks 16 savaičių, jei prie sistemos kūrimo puse etato dirbs keturių žmonių komanda (kiekvienam asmeniniui mokamas 7€/h atlyginimas).

Sistemos palaikymo kaina - 2184€/mėn. Daroma prielaida, jog sistemą prižiūri du pilnu etatu už 6€/h darbo užmokestį dirbantys sistemos administratoriai, serverio nuoma kainuoja 139€/mėn, o reklamos išlaidos sudaro 125€ per mėnesį.

Kitos išlaidos pateikiamos sekančioje lentelėje.

5 lentelė. Išlaidos reikalingos sistemos sukūrimui ir palaikymui

Išlaidos	Kaina
Sistemos sukūrimas	8960€
Domeno registracija	10€
SSL sertifikatas	155.55€
Serverio nuoma	139€ mėnesiui
Administratoriai	1920€ mėnesiui
Reklama	125€ mėnesiui

Pajamos

Pagrindinis kuriamos sistemos pajamų šaltinis - konspektų dalinimosi platforma. Darant prielaidą, jog iš šiuo metu esančių 20000 Vilniaus universiteto studentų 3 procentai jų nuspręs patalpinti konspektus į konspektų dalinimosi platformą pardavimui už vidutinę 5€ kainą (20 procentų pelno lieka platformos savininkams) ir kiekvieno studento patalpintas egzempliorius bus nuperkamas vidutiniškai kartą į savaitę, metinės sistemos pajamos turėtų siekti apie 31284€.

Pelnas/nuostolis

Metinės sistemos palaikymo išlaidos turėtų sudaryti 26208€. Atsižvelgiant į sukūrimo kaštus, sistema turėtų pradėti generuoti pelną po 1.76 metų. Tikėtinas metinis pelnas - 5076€.

1.4.4. Juridinis įgyvendinamumas

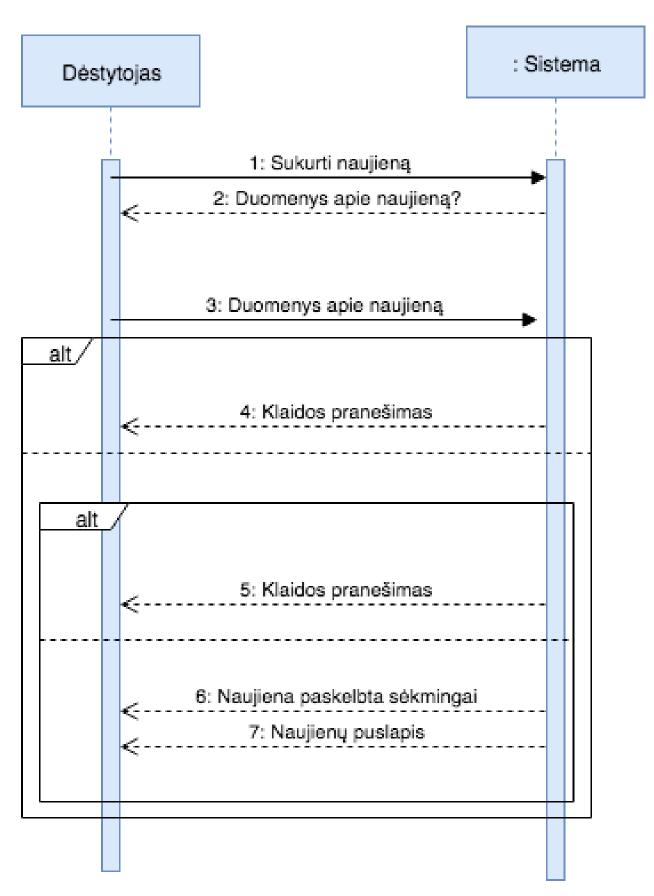
Sistema nepažeis Lietuvos respublikos įstatymų, Europos Sąjungos direktyvų bei Lietuvos respublikos konstitucijos. Vartotojų duomenys bus saugomi, tvarkomi bei perduodami naudojantis užšifruota sąsaja laikantis asmenų duomenų apsaugos įstatymo. Vartotojų talpinamų konspektų autorinės teisės bus saugomos remiantis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu.

1.5. SISTEMOS NAUDOJIMO SCENARIJUS

Šiame skyriuje aprašomas socialinio tinklalapio naudojimo scenarijus.

1.5.1. Scenarijus

Šiame skyriuje pateikiami pagrindinių funkcijų modeliai, kurie parodo, kaip pagrindiniai sistemos agentai, šiuo atveju studentai, dėstytojai ir administratoriai, naudosis sistema. Tam naudojamos UML sekų diagramos.

7 pav. Užduoties įrašyti naujieną modelis

Užduotis: Įrašyti naujieną

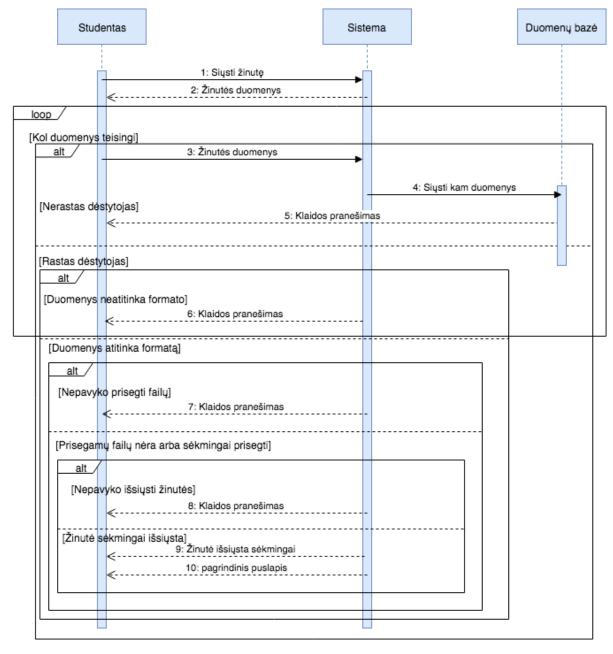
Tikslas: paskelbti aktualią naujieną.

Pirminis agentas: dėstytojas.

"Prieš" sąlyga: naudotojas yra prisijungęs tinklalapyje, dėstytojo aplinkoje.

"Po" sąlyga: aktuali naujiena yra patalpinta tinklalapyje.

Scenarijus: naudotojas, prisijungęs kaip dėstytojas, pasirenka naujienos sukūrimo puslapį ir gražintoje formoje suveda norimą paskelbti informaciją bei pasirenka, kam ši naujiena yra skirta(studentams, dėstytojams, visiems). Jeigu naujiena neatitinka formato ar yra tuščia, sistema įspėja dėstytoją ir leidžia pakeisti duomenis. Jeigu duomenys atitinka formatą, dėstytojas yra informuojamas apie sėkmingą naujienos patalpinimą pagrindiniame puslapyje.

8 pav. Užduoties siųsti žinutę modelis

Užduotis: studentui išsiųsti žinutę dėstytojui

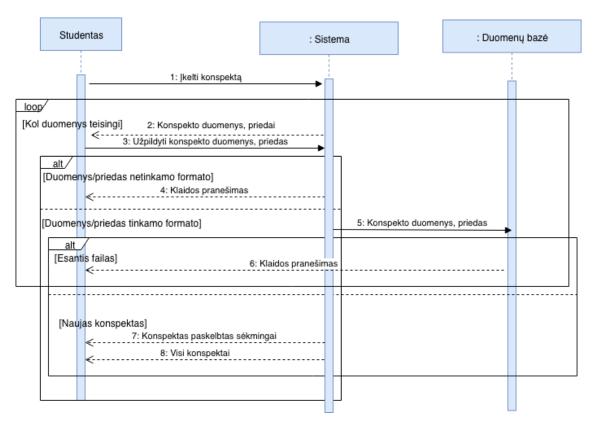
Tikslas: studento išsiųsta žinutė pasiekia dėstytoją

Pirminis agentas: studentas

"Prieš" salyga: naudotojas yra prisijungęs tinklalapyje, studento aplinkoje.

"Po" salyga: studento žinutė yra išsiųsta

Scenarijus: naudotojas, prisijungęs kaip studentas, pasirenka puslapį siųsti žinutę. Gražintoje formoje pasirenka dėstytoją(us), kuriam(iem) ši žinutė yra skirta. Užpildo formoje prašomus duomenis (tema, žinutė), prisega failus, jeigu reikia. Jeigu žinutė neatitinka formato, sistema įspėja studentą ir leidžia pakeisti duomenis. Jeigu bandomų pridėti failų napavyko prisegti, studentas įspėjamas. Jeigu žinutė atitinka formatą ir failai sėkmingai prisegti, studentas informuojamas, jog žinutė išsiųsta sėkmingai.

9 pav. Užduoties įkelti konspekta modelis

Užduotis: studentui įkelti konspektą

Tikslas: studento įkeltas konspektas bus prieinamas kitiems studentams

Pirminis agentas: studentas

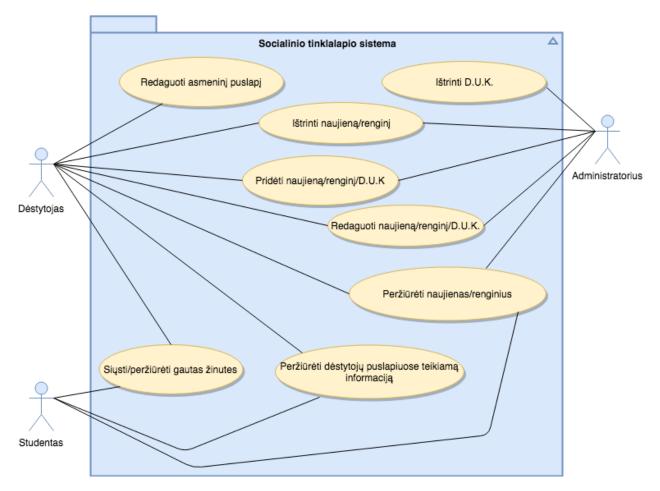
"Prieš" sąlyga: naudotojas yra prisijungęs tinklalapyje, studento aplinkoje.

"Po" salyga: studento konspketas yra sėkmingai įkeltas

Scenarijus: naudotojas, prisijungęs kaip studentas, pasirenka įjelti konspektą. Gražintoje formoje užpildo duomenis apie konspektą, prisega atitinkamą failą. Užpildo formoje prašomus duomenis (tema, dėstytojas, ...), prisega failą(-us). Jeigu duomenys/priedas neatitinka formato, sistema įspėja studentą ir leidžia pakeisti duomenis. Jeigu bandomų pridėti failų napavyko įkelti, studentas įspėjamas. Jeigu duomenys atitinka formatą ir failai sėkmingai prisegti, studentas informuojamas, jog konspektas įkeltas sėkmingai.

1.5.2. Sistemos teikiama nauda

Šiame skyriuje nagrinėjamos užduotys, kurias gali atlikti naudotojai. Tam pavaizduoti naudojama UML užduočių diagrama, kurioje agentai yra mūsų sistemos naudotojai - studentai ir dėstytojai.

10 pav. Užduočių diagrama

Sistemoje vykdomos pagrindinės užduotys: studentas gali peržiūrėti pasirinkto dėstytojo puslapius. Dėstytojams sudaroma galimybė pateikti aktualias naujienas, informaciją apie renginius, redaguoti savo asmeninius tinklalapius, kuriuose gali talpinti informaciją apie savo dėstomus dalykus bei kitą naudingą informaciją, kurią matys jų studentai. Tiek dėstytojai, tiek studentai gali gauti informaciją apie juos dominančius renginius, matyti aktualias naujienas, gauti bei siųsti žinutes. Studentams suteikiama galimybė dalintis konspektais (10 pav.).

1.5.3. Esama būklė

Šiuo metu visi komandos nariai turi asmeninius kompiuterius kuriais gali kurti ir testuoti sistemą. Nariai taip pat turi priėjimą prie Android ir iOS išmaniųjų telefonų, kurių prireiks tinklapio testavimui mobiliuose įrenginiuose. Grupė sudaryta iš keturių asmenų, kurie yra įgiję reikalingas žinias sistemos sukūrimui ir palaikymui.

1.5.4. Priemonės scenarijui įgyvendinti

Norint sukurti socialinį tinklalapį bus reikalinga:

- 1. Domeno registracija
- 2. Serveris
- 3. SSL sertifikatas

2. REIKALAVIMŲ SPECIFIKAVIMAS

2.1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje pateikiami funkciniai reikalavimai – nagrinėjami scenarijai, ką sistema turi daryti, kaip elgtis vienu ar kitu atveju. Apibrėžiant funkcinius reikalavimus naudojamos procesų sekų diagramos, sistemoje vykdomų užduočių diagramos.

2.1.1. Internetinės svetainės langai

6 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Internetinės svetainės langai.

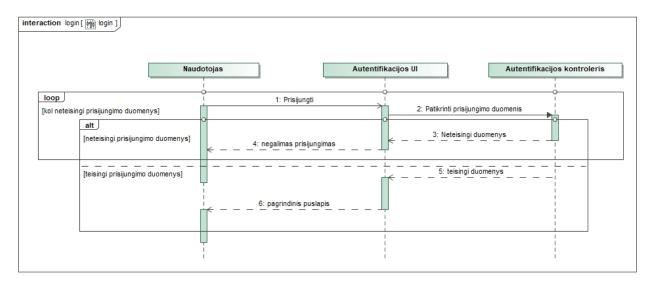
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Internetinės svetainės langai		
FR 1.1	Svetainės langas "Prisijungimas" turi būti matomas visiems net ir ne-	Būtina	
	prisijungusiems naudotojams.		
FR 1.2	Svetainės langai "Pagrindinis puslapis", "Dėstytojai", "Dėstytojo	Būtina	
	puslapis", "D.U.K.", "Renginiai", "Žinutės", "Mano profilis", "Ren-		
	ginio informacija" turi būti matomi visiems prisijungusiems naudo-		
	tojams.		
FR 1.3	Svetainės langas "Konspektai" turi būti matomas visiems prisijungu-	Būtina	
	siems studentams bei sistemos adminstratoriams.		
FR 1.4	Svetainės langas "Dėstytojo puslapio redagavimas" turi būti matomas	Būtina	
	visiems prisijungusiam puslapį sukūrusiam dėstytojui.		

2.1.2. Prisijungimas

7 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prisijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Prisijungimas		
FR 2.1	Naudotojui suvedus tinkamus prisijungimo duomenis jis turi būti pri-	Būtina	
	jungiamas prie sistemos.		
FR 2.2	Naudotojui netinkamai įvedus prisijungimo duomenis jis neturi būti	Būtina	
	prijungiamas prie sistemos ir turi būti išmetamas klaidos pranešimas.		
FR 2.3	Turi būti galimybė užmiršus slaptažodį gautį naują slaptažodį į el.	Pageidaujama	
	paštą.		
FR 2.4	Naudotojų bandymų prisijungti prie sistemos skaičius neturi būti ri-	Būtina	
	bojamas.		

44 pav. pateikiama užduoties "Prisijungimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis prisijungimo prie sistemos scenarijus ir taip pat nagrinėjami alternatyvūs scenarijai.

11 pav. Proceso "Prisijungimas" sekų diagrama

2.1.3. Atsijungimas

8 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Atsijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Atsijungimas		
FR 3.1	Naudotojas paspaudęs mygtuką atsijungti turi būti atjungiamas nuo	Būtina	
	sistemos.		
FR 3.2	Atsijungus nuo sistemos ir bandant paspausti grįžimo mygtuką nau-	Būtina	
	dotojas turi būti nukreipiamas į prisijungimo langą.		

2.1.4. Paskyros valdymas

9 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Paskyros valdymas.

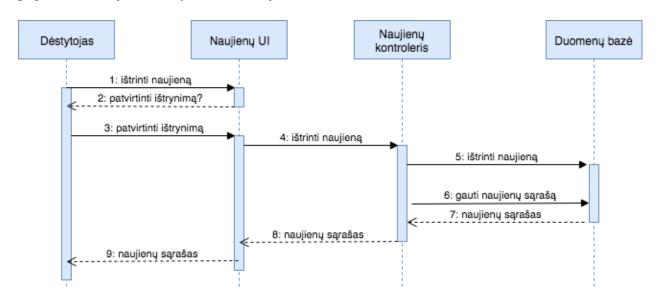
Kodas	Reikalavimas	Svarba
Paskyros valdymas		
FR 4.1	Naudotojui paspaudus mygtuką "Mano profilis" turi būti matoma visa	Būtina
	žinoma informacija apie naudotoją.	
FR 4.2	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį", įvedus tinka-	Būtina
	mą seną ir naują slaptažodžius bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti"	
	slaptažodis turi būti pakeičiamas į naują.	
FR 4.3	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netin-	Būtina
	kamą seną slaptažodį turi būti išvedamas klaidos pranešimas.	
FR 4.4	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netin-	Būtina
	kamo formato naują slaptažodį turi būti išvedamas klaidos praneši-	
	mas ir slaptažodis neturi būti pakeičiamas nauju.	

2.1.5. Naujienos

10 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Naujienos.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Naujienos		
FR 5.1	Naujienos turi būti matomos pagrindiniame tinklalapio puslapyje.	Būtina
FR 5.2	Visas naujienų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 5.3	Naujienos turi būti rikiuojamos pagal naujienos paskelbimo datą	Būtina
	(naujausios turi būti matomos pirmos).	
FR 5.4	Jei naujienų sąrašas tuščias turi būti rodomas pranešimas, kad nau-	Būtina
	jienų šiuo metu nėra.	
FR 5.5	Naujienos turi būti matomos visiems prisijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 5.6	Naujienos redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	naujieną paskelbusiam naudotojui.	
FR 5.7	Skelbti naujienas turi būti galimybė tik prisijungusiems dėstytojams	Būtina
	bei sistemos administratoriams.	
FR 5.8	Naujienos ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	naujieną paskelbusiam naudotojui bei sistemos administratoriui.	

12 pav. pateikiama užduoties "Naujienos ištrynimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis naujienos ištrynimo scenarijus.

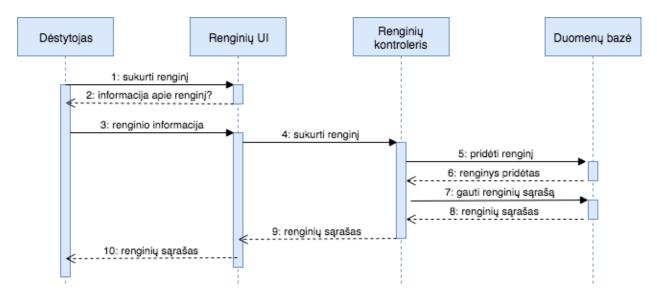
12 pav. Proceso "Naujienos ištrynimas" sekų diagrama

2.1.6. Renginiai

11 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Renginiai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Renginiai		
FR 6.1	Renginiai turi būti matomi puslapyje "Renginiai".	Būtina
FR 6.2	Visas renginių sąrašas turi būti pateikiamas kalendoriuje esančiame	Būtina
	puslapyje "Renginiai".	
FR 6.3	Paspaudus ant kalendoriuje pateikto renginio turi atsidaryti puslapis	Būtina
	"Renginio informacija", kuriame renginys turi būti aprašytas deta-	
	liau.	
FR 6.4	Jei nėra sukurta jokių renginiu, puslapyje "Renginiai" turi būti patei-	Būtina
	kiamas tuščias kaledorius.	
FR 6.5	Renginiai turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 6.6	Renginio redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	renginį sukūrusiam naudotojui.	
FR 6.7	Kurti renginius turi būti galimybė tik prisijungusiems dėstytojams bei	Būtina
	sistemos administratoriams.	
FR 6.8	Renginio ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	naujieną paskelbusiam naudotojui bei sistemos administratoriui.	

13 pav. pateikiama užduoties "Renginio sukūrimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis renginio sukūrimo scenarijus.

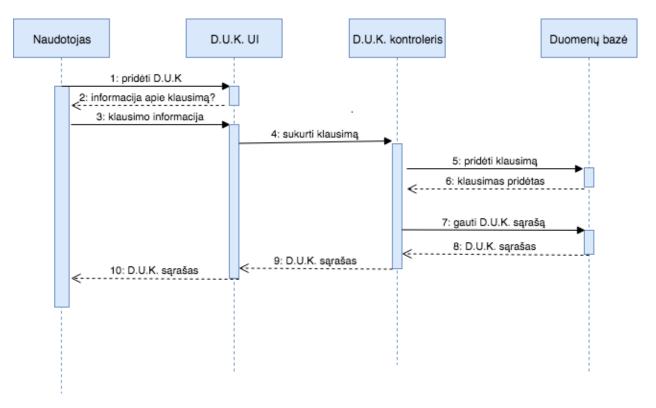
13 pav. Proceso "Renginio sukūrimas" sekų diagrama

2.1.7. D.U.K.

12 lentelė. Funkciniai reikalavimai. D.U.K.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	D.U.K.	
FR 7.1	Dažniausiai užduodami klausimai turi būti matomi puslapyje	Būtina
	"D.U.K.".	
FR 7.2	Visas dažniausiai užduodamų klausimų sąrašas turi būti pateikiamas	Būtina
	viename puslapyje.	
FR 7.3	Paspaudus ant vieno iš pateiktų klausimų turi būti matomas atsaky-	Būtina
	mas į tą klausimą.	
FR 7.4	D.U.K. turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 7.5	D.U.K. redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	sistemos administratoriams.	
FR 7.6	Sukurti naują klausimą turi būti galimybė tik sistemos administrato-	Būtina
	riams.	
FR 7.7	Klausimo ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	sistemos administratoriui.	

14 pav. pateikiama užduoties "D.U.K.pridėjimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis D.U.K. pridėjimo scenarijus.

14 pav. Proceso "D.U.K.pridėjimas" sekų diagrama

2.1.8. Dėstytojų sąrašas

13 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Dėstytojų sąrašas

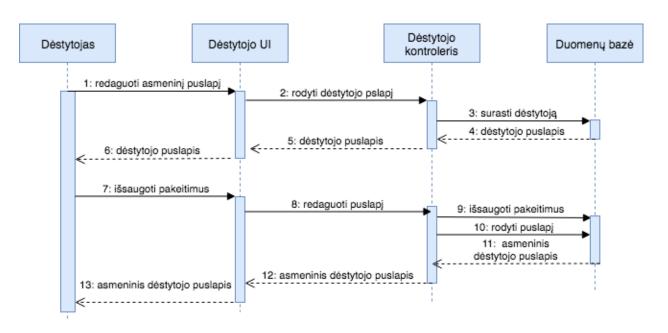
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Dėstytojų sąrašas	
FR 8.1	Dėstytojų sąrašas turi būti matomas puslapyje "Dėstytojai".	Būtina
FR 8.2	Puslapyje "Dėstytojai" turi būti paieškos laukas, kurio pagalba gali-	Būtina
	ma surasti reikiamą dėstytoją.	
FR 8.3	Visas dėstytojų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 8.4	Dėstytojai turi būti surikiuoti abecėlės tvarka pagal pavardę ir vardą.	Būtina
FR 8.5	Dėstytojų sąrašas turi būti matomas visiems prisijungusiems naudo-	Būtina
	tojams.	
FR 8.6	Prie dėstytojo vardo bei pavardės turi būti pateikiamos nuorodos į	Būtina
	dėstytojo puslapį bei į žinutės išsiuntimo dėstytojui puslapį.	

2.1.9. Dėstytojo puslapis

14 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Dėstytojo puslapis

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Dėstytojo puslapis	
FR 9.1	Dėstytojo puslapis turi būti matomas visiems prisijungusiems naudo-	Būtina
	tojams.	
FR 9.2	Tik prisijungęs dėstytojas turi galimybę sukurti savo puslapį.	Būtina
FR 9.3	Tik prisijungęs dėstytojas sukūręs savo puslapį turi galimybę jį reda-	Būtina
	guoti.	
FR 9.4	Dėstytojo puslapyje turi buti nuoroda, kurią paspaudus turi būti gali-	Būtina
	mybė rašyti žinutę pasirinktam dėstytojui.	

15 pav. pateikiama užduoties "Dėstytojo puslapio redagavimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis dėstytojo puslapio redagavimo scenarijus.

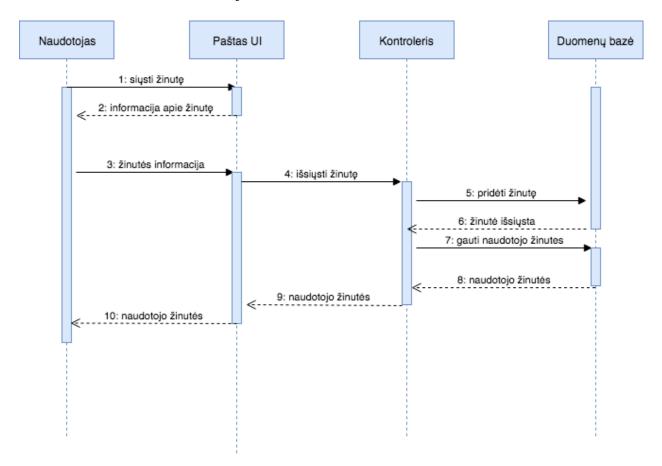
15 pav. Proceso "Dėstytojo puslapio redagavimas" sekų diagrama

2.1.10. **Žinutės**

15 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Žinutės

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Žinutės		
FR 10.1	Puslapis "Žinutės" turi būti matomas visiems prisijungusiems nau-	Būtina	
	dotojams.		
FR 10.2	Puslapyje "Žinutės" turi būti pateikiamos visos gautos bei išsiųstos	Būtina	
	žinutės.		
FR 10.3	Visoms gautoms bei išsiųstoms žinutėms pateikti naudojami pusla-	Būtina	
	piai (viename puslapyje 25 žinutės).		
FR 10.4	Išsiųsti žinutę turi turėti galimybę visi prisijungę naudotojai.	Būtina	
FR 10.5	Dėstytojo puslapyje turi buti nuoroda, kurią paspaudus galima būtų	Būtina	
	rašyti žinutę pasirinktam dėstytojui.		
FR 10.6	Paspaudus mygtuką "Išsiųsti žinutę" turi atsidaryti žinutės rašymo	Būtina	
	langas, kuriame turi būti galimybė pasirinkti naudotoją, kuriam ži-		
	nutė bus išsiųsta.		
FR 10.7	Paspaudus žinutės išsiuntimo patvirtinimo mygtuką, žinutė turi būti	Būtina	
	nusiųstą naudotojui, kuriam ši žinutė turėjo būti išsiųsta.		
FR 10.8	Turi būti galimybė išsiųsti žinutę daugiau nei vienam naudotojui vie-	Būtina	
	nu metu.		
FR 10.9	Dėstytojas turi turėti galimybę pasirinkti išsiųsti žinutę visai grupei	Būtina	
	arba kursui studentų.		

16 pav. pateikiama užduoties "Žinutės išsiuntimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis žinutės išsiuntimo scenarijus.

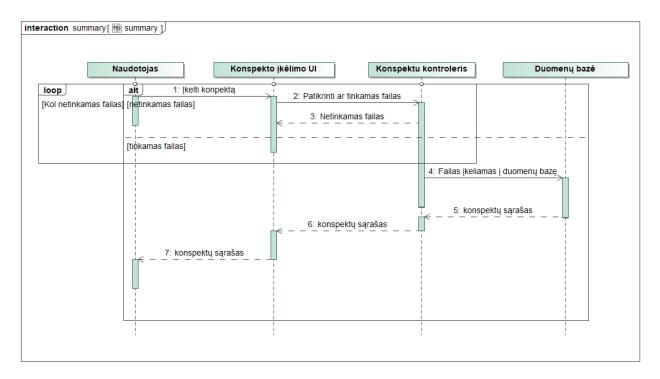
16 pav. Proceso "Žinutės išsiuntimas" sekų diagrama

2.1.11. Konspektai

16 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Konspektai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Konspektai		
FR 11.1	Puslapis "Konspektai" turi būti matomas visiems prisijungusiems	Būtina
	studentams bei sistemos administratoriui.	
FR 11.2	Konspektai turi būti pateikiami šalia dėstomo dalyko pavadinimo, o	Būtina
	dėstomi dalykai turi būti surikiuoti abecėlės tvarka.	
FR 11.3	Puslapyje "Konspektai" turi būti paieškos laukelis, kuriame turi būti	Būtina
	galimybė ieškoti dėstomo dalyko.	
FR 11.4	Puslapyje "Konspektai" turi būti pateikiami visi studentų įkelti kons-	Būtina
	pektai.	
FR 11.5	Įkelti konspektą turi turėti galimybę visi prisijungę studentai.	Būtina
FR 11.6	Paspaudus mygtuką "Įkelti konspektą" turi atsidaryti failų pasirinki-	Būtina
	mo langas.	
FR 11.7	Paspaudus konspekto įkėlimo patvirtinimo mygtuką, konspektas turi	Būtina
	atsirasti visų konspektų sąraše.	
FR 11.8	Įkeliant konspektą turi būti nurodomas dėstomas dalykas.	Būtina

45 pav. pateikiama užduoties "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis konpekto įkėlimo scenarijus ir taip pat nagrinėjami alternatyvūs scenarijai.

17 pav. Proceso "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama

2.2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI

2-ame skyriuje pateikiami nefunkciniai reikalavimai bei jų svarba. Aprašoma, kaip sistema turi veikti ir kaip ji turi būti kuriama.

2.2.1. Vidinių interfeisų reikalavimai

17 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Vidinių interfeisų reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Vidinių interfeisų reikalavimai		
	OS naudojimo reikalavimai		
NFR 1.1	Tinklapis pritaikytas tiek kompiuteriams, tiek mobiliesiems įrengi-	Būtina	
	niams.		
NFR 1.2	Puslapis pasiekiamas per visas populiariausias naršykles (Google	Būtina	
	Chrome, Mozilla Firefox, IE (nuo 8 versijos), Edge, Safari).		
	Sąveikos su DB reikalavimai		
NFR 2.1	Tinklapis turi turėti duomenų bazę, kurioje saugomi naudotojų duo-	Būtina	
	menys, renginiai, D.U.K., konspektai bei dėstytojų puslapių informa-		
	cija.		
NFR 2.2	Duomenys saugomi reliaciniu būdu, naudojama MySQL duomenų	Būtina	
	bazių valdymo sistema.		
NFR 2.3	Naudojama Microsoft Azure SQL Database paslauga.	Pageidautina	
	Dokumentų mainų reikalavimai		
NFR 3.1	Naudotojų įkeliamos nuotraukos turi būti, jpg, .png, .bmp formato	Būtina	
	bei neviršyti 5MB dydžio.		
	Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai		
NFR 4.1	Duomenys perduodami naudojant HTTPS protokolą.	Būtina	
	Sąveikos su kitomis programomis reikalavimai		
NFR 5.1	Vartotojo autentifikacija vykdoma per is.vu.lt sistemą.	Būtina	
	Programavimo aplinkos reikalavimai		
NFR 6.1	Tinklapis kuriamas PHP programavimo kalba, naudojant Symfony	Būtina	
	karkasą.		
NFR 6.2	Kodo saugojimui ir dalinimuisi naudojama privati Github repositori-	Pageidautina	
	ja.		
NFR 6.3	Naudojama PHPStorm programavimo aplinka.	Pageidautina	

2.2.2. Veikimo reikalavimai

18 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Veikimo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Veikimo reikalavimai		
	Vaizdavimo reikalavimai		
NFR 7.1	Tinklapis turi būti palaikomas visose populiariausiose naršyklėse (IE	Būtina	
	(nuo 8 versijos), Edge, Chrome, Safari, Firefox).		
NFR 7.2	Keičiant naršyklės dydį, tinklapis vaizdą pritaiko automatiškai.).	Būtina	
NFR 7.3	Data turi būti vaizduojama formatu YYYY-MM-DD, kur YYYY –	Būtina	
	metai, MM – mėnuo, DD – diena.		
NFR 7.4	Laikas turi būti vaizduojamas formatu hh:mm, kur hh - valandos, mm	Būtina	
	- minutės.		
NFR 7.5	Pavadinimai – ne daugiau 50 simbolių.	Būtina	
	Robastiškumo reikalavimai		
NFR 8.1	Sistemoje turi būti įdiegtos apsaugos priemonės nuo duomenų suga-	Būtina	
	dinimo, praradimo, klaidingų duomenų įvedimo į DB.		
NFR 8.2	Pranešti naudotojui, jei interneto ryšys nutrūko.	Pageidautina	
	Našumo reikalavimai		
NFR 9.1	Užklausai įvykdyti turi užtekti ne daugiau nei 5 sekundžių.	Būtina	
	Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai		
NFR 10.1	Svetainės talpinimo (hostingo) planas turi būti parinktas atsižvelgiant	Būtina	
	į prognozuojamą klientų srautą. Rekomenduojamas duomenų srautas		
	– 50GB/mėn., vieta serveryje - iki 3GB.		
NFR 10.1	Didžiausia leistina tinklapio sistemos apkrova yra 1000 naudotojų,	Būtina	
	prisijungusių vienu metu.		

2.2.3. Diegimo reikalavimai

19 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Diegimo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Diegimo reikalavimai		
	Ruošinio reikalavimai		
NFR 11.1	Dokumentacija	Būtina	
NFR 11.2	Hostingo prisijungimo duomenys.	Būtina	
NFR 11.3	MS Azure prisijungimo duomenys.	Pageidautina	
	Instaliavimo reikalavimai		
NFR 12.1	Apsilankęs internetiniame pusalpyje, vartotojas privalo sutikti su sla-	Būtina	
	pukų naudojimo sąlygomis.		
	Pradinio DB kaupimo reikalavimai		
NFR 13.1 Turi būti sukurtos lentelės.			
NFR 13.2	Naudotojų lentelėje turi būti administratoriaus duomenys.	Būtina	
	Sistemos įsisavinamumo reikalavimai		
NFR 14.1	Sistema turi funkcionuoti dvejomis kalbomis: lietuvių ir anglų.	Būtina	
NFR 14.2	Negali būti klaidinančių nuorodų.	Būtina	
NFR 14.3	Ikonos turi atspindėti mygtuko panaudojimą.	Būtina	

2.2.4. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

20 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai	
NFR 15.1	Atsiradęs naujas funkcionalumas turi būti įdiegtas per 5 darbo dienas.	Būtina
NFR 15.2	Rasta klaida turi būti ištaisyta per 2 darbo dienas.	Būtina
NFR 15.3	Į naudotojo laiškus su pastebėjimais ir skundais atsakyti reikia per 3	Pageidautina
	darbo dienas.	
NFR 15.4	Jei dėl planuojamo atnaujinimo reikės trumpam sustabdyti sistemos	Pageidautina
	veiklą, naudotojai turi būti iš anksto įspėti ne mažiau nei prieš 24 val.	

2.2.5. Tiražuojamumo reikalavimai

21 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Tiražuojamumo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Tiražuojamumo reikalavimai	
NFR 16.1	Internetinė svetainė turi veikti bet kuriame įrenginyje, kuris turi naršyklę ir	Būtina
	interneto ryšį.	

2.2.6. Apsaugos reikalavimai

22 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Apsaugos reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Apsaugos reikalavimai	
NFR 17.1	Naudotojui prisijungiant prie sistemos vykdoma jo identifikacija.	Būtina
NFR 17.2	Atsarginės DB kopijos daromos ne rečiau nei kas savaitę.	Būtina
NFR 17.3	Jei naudotojas neaktyvus ilgiau nei 30 minučių, jis turi būti automatiškai	Būtina
	atjungiamas nuo sistemos.	

2.2.7. Juridiniai reikalavimai

23 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Juridiniai reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Juridiniai reikalavimai	
NFR 18.1	Kuriant sistemą projekto komanda neturi naudotis nelegalia programine	Būtina
	įranga.	
NFR 18.2	Internetinėje svetainėje turi būti galimybė peržiūrėti naudojimosi sąlygas.	Būtina

2.3. VARTOTOJO SĄSAJOS REIKALAVIMAI

3 skyriuje pateikiami vartotojo sąsajos reikalavimai, kuriuose pateikiama informaciją apie sistemos grafinį vaizdą, kurį mato vartotojas. Nagrinėjami naudotojui matomi puslapiai, ikonos, simboliai bei mygtukai, pavaizduoti prototipuose (žr. 1 priedas). Taip pat aprašomos jų funkcijos, paskirtys bei svarbumas.

2.3.1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai

24 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Dalykinės srities metaforos reikalavimai.

1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
VIR 1.1	Pagrindinio puslapio atidarymas arba perkrovimas yra vaizduojamas pus-	Būtinas
	lapio logotipu	
VIR 1.2	Renginio arba naujienos įkėlimas yra vaizduojamas pliuso simboliu.	Pageidautina
VIR 1.3	Renginio arba naujienos redagavimas yra vaizduojamas pieštuko simboliu.	Pageidautina
VIR 1.4	Renginiai išdėstyti nuo eilės tvarka nuo artimiausios datos iki tolimiausios	Būtina

25 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių reikalavimai

2. Užduočių reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Neprisiregistravusio naudotojo sąsajos užduotys	·
VIR3.1	Prisiregistruoti prie aplikacijos	Būtinas
VIR2.2	Susipažinti su puslapio taisyklėmis	Būtinas
	Dėstytojo sąsajos užduotys	·
VIR3.1	Prisijungti prie savo paskyros	Būtinas
VIR3.2	Redaguoti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas
VIR3.3	Atsijungti iš savo paskyros	Būtinas
VIR3.4	Pridėti naujieną	Būtinas
VIR3.5	Redaguoti renginį	Būtinas
VIR3.6	Ištrinti renginį	Būtinas
VIR3.7	Pridėti renginį	Būtinas
VIR3.8	Redaguoti renginį	Būtinas
VIR3.9	Ištrinti renginį	Būtinas
VIR3.10	Siųsti žinutę	Būtinas
VIR3.11	Peržiūrėti visas žinutes	Būtinas
VIR3.12	Gauti žinutes	Būtinas
VIR3.13	Peržvelgti visas naujienas	Būtinas
VIR3.14	Peržvelgti visus renginius	Būtinas

VIR3.15	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR3.16	Pridėti D.U.K.	Būtinas
VIR3.17	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR3.18	Peržvelgti visus dėstytojus	Būtinas
VIR3.19	Redaguoti asmeninį tinklalapį	Būtinas
	Studento sąsajos užduotys	
VIR4.1	Prisijungti prie savo paskyros	Būtinas
VIR4.2	Redaguoti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas
VIR4.3	Atsijungti iš savo paskyros	Būtinas
VIR4.4	Siųsti žinutę	Būtinas
VIR4.5	Peržiūrėti visas žinutes	Būtinas
VIR4.6	Gauti žinutes	Būtinas
VIR4.7	Peržvelgti visas naujienas	Būtinas
VIR4.8	Peržvelgti visus renginius	Būtinas
VIR4.9	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR4.10	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR4.11	Peržvelgti visus dėstytojus	Būtinas
VIR4.12	Peržiūrėti konkretaus dėstytojo puslapį ir informaciją jame	Būtinas
VIR4.13	Peržiūrėti visus konspektus	Būtinas
VIR4.14	Įkelti konspektą	Būtinas
	Administratoriaus sąsajos reikalavimai	
VIR5.1	Pridėti naujienas/renginius/D.U.K.	Būtinas
VIR5.2	Peržiūrėti naujienas/renginius/D.U.K. ir pašalinti nebeaktualius	Būtinas
VIR5.3	Kurti sąrašus duomenų bazėje	Būtinas
VIR5.4	Atnaujinti tinklalapį	Būtinas
VIR5.5	Patikrinti konspektų turinį	Būtinas
VIR5.6	Taisyti tinklalapio klaidas	Būtinas
VIR5.7	Blokuoti naudotojus	Būtinas
	Bendri reikalavimai	
VIR6.1	Puslapio viršuje visada esantis meniu	Būtinas
VIR6.2	Teksto įvedimo formų laukai	Būtinas
VIR6.3	Ikonos	Būtinas
VIR6.4	Matomas atsijungimo mygtukas	Būtinas

2.3.2. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai

26 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai

3. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Įrankiai skirti naudotojui naudotis aplikacija	
VIR7.1	Grafinis meniu – vartotojo sąsaja su tinklalapiu	Būtinas
VIR7.2	Mygtukai – naudojami siekiant patekti į kitus tinklalapio langus	Būtinas
VIR7.3	Ikonos – interfeise naudojamos piktogramos	Būtinas
VIR7.4	Patvirtinimo langai - langai prašantys naudotojo dar kartą patvirtinti	Būtinas
	tam tikrą svarbų veiksmą	
VIR7.5	Įvedimo laukai – naudojami naudotojui įvesti tekstinius duomenis	Būtinas
VIR8.1	Naudotojo prisijungimo vardas turi būti validus el. pašto adresas eg-	Būtinas
	zistuojantis VU sistemoje	
VIR9.1	Naudotojo slaptažodis turi būti sudarytas iš raidžių (didžiųjų ir ma-	Būtinas
	žųjų), skaitmenų ir specialių simbolių	
VIR9.2	Slaptažodis turi būti ne trumpesnis nei 8 simboliai	Būtinas

2.3.3. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai

27 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai

4. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prisiregistravimas prie tinklalapio	
VIR10.1	Norėdamas prisiregistruoti naudotojas turi paspausti mygtuką "Registruo-	Būtinas
	tis". Paspaudus jį išmetamas registracijos langas, kuriame naudotojas su-	
	veda savo duomenis (el. paštas, vardas, pavardė, slaptažodis, pasirenka-	
	ma dėstytojo/studento kategorija, pasirinkus dėstytoją suvedamas dėstyto-	
	jo identifikacijos kodas)	
VIR10.2	Paspaudus mygtuką "Registruotis" registracijos lange tikrinama ar duome-	Būtinas
	nys suvesti teisingai ir ar tokio naudotojo dar nėra duomenų bazėje, jei	
	viskas gerai, naudotojas prijungiamas prie paskyros. Kitu atveju į ekraną	
	išmetamos žinutės prie tų laukų, kurie yra suvesti klaidingai	
Prisijungimas prie tinklalapio		
VIR11.1	Prisijungti gali tik registruotas naudotojas. Tai padaryti gali paspaudęs	Būtinas
	mygtuką "Prisijungti" ir išmestame lange suvedęs savo prisijungimo duo-	
	menis (el.paštą, slaptažodį)	

VIR11.2	Paspaudus tvirtinantį prisijungimą mygtuką "Prisijungti" duomenys yra pa-	Būtinas
	tikrinami duomenų bazėje ir, jei viskas teisinga, naudotojas yra prijungia-	
	mas. Jei prisijungimas klaidingas, naudotojui išmetama žinutė, kad prijun-	
	gimas nepavyko, prašoma patikrinti suvestus laukus	
VIR11.3	Prisijungiant galima pažymėti varnelę prie "Prisiminti mane" ir kitą kartą	Būtinas
	naudotojas bus prijungiamas automatiškai, nevedant duomenų iš naujo	
	Pamirštas slaptažodis	
VIR12.1	Pamiršus slaptažodį galima paspausti ant mygtuko "Pamiršau slaptažodį".	Būtinas
	Atsiradusiame lange reikia įvesti el.paštą, kuriuo naudotojas prisijungia.	
VIR12.2	Sistema radusi tokį el.paštą duomenų bazėje išsiunčia nuorodą nurodytu	Būtinas
	el.pašto adresu nukreipiančiu į formą leidžiančią pasikeisti slaptažodį	
	Pagrindinis juostinis meniu	
VIR13.1	Vaizduojamas viršutinėje puslapio dalyje, matomas kiekviename pasirin-	Būtinas
	kimų lange	
VIR13.2	Kairiame kampe vaizduojamas tinklalapio logotipas ir pavadinimas "So-	Būtinas
	cialVU"	
VIR13.3	Dešiniame kampe rodomas naudotojo el.paštas, kuris nukreipia į asmeninį	Būtinas
	profilį, kuriame galima rasti prisijungimo informaciją, ir atsijungimo myg-	
	tukas "Atsijungti" bei "Žinutės"	
VIR13.4	Prisijungus dėstytojo aplinkoje šone atsiranda mygtukas "Mano puslapis",	Būtinas
	kuris nukreipia į asmeninį dėstytojo puslapį	
VIR13.5	"Pagrindinis" - atverčiamas pagrindinis, naujienų, puslapis	Būtinas
VIR13.6	"D.U.K." - atverčiami dažniausiai užduodami klausimai su atsakymais	Būtinas
VIR13.7	"Dėstytojai" - atverčiamas visų dėstytojų sąrašas	Būtinas
VIR13.8	"Renginiai" - atverčiamas visų renginių sąrašas	Būtinas
	"SocialVU" logotipas	
VIR14.1	"Renginiai" - atverčiamas visų renginių sąrašas	Būtinas
	"Renginiai"	1
VIR15.1	Pateikiamas pilnas renginių sąrašas su pavadinimu, data, trumpa informa-	Būtinas
	cija, kaina	
VIR15.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
	lima ieškoti renginio suvedant tai, ko ieškoma	
VIR15.3	Paspaudus ant tekstinio lauko, kuriame galima pasirinkti datą, renginiai	Būtinas
	filtruojami pagal pasirinktą dieną	
		D=4:
VIR15.4	Paspaudus ant konkretaus renginio, išmetama papildoma informacija apie	Būtinas
VIR15.4		Butinas
VIR15.4 VIR15.5	Paspaudus ant konkretaus renginio, išmetama papildoma informacija apie jį Paspaudus "+" (matoma tik dėstytojui) išmetama renginio pridėjimo forma	Būtinas

VIR16.1	Pateikiamas pilnas dėstytojų sąrašas (vardas, pavardė, dėstomų dalykų sąrašas, nuotrauka)	Būtinas
VIR16.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti dėstytojo suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
VIR16.3	Paspaudus ant konkretaus dėstytojo, naudotojas nukreipiamas į dėstytojo puslapį	Būtinas
	"D.U.K."	
VIR17.1	Pateikiamas pilnas D.U.K. sąrašas su atsakymais	Būtinas
VIR17.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti klausimo suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
VIR17.3	Paspaudus "+" (matoma tik dėstytojui) išmetama renginio pridėjimo forma	Būtinas
	"Žinutės"	I
VIR18.1	Pateikiamas pilnas naudotojo gautų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.2	Paspaudus "Išsiųstos" pateikiamas pilnas naudotojo išsiųstų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.3	Paspaudus "Visos" pateikiamas pilnas naudotojo ir gautų, ir išsiųstų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.4	Paspaudus "Sukurti" išmetama naujos žinutės forma, kurioje pasirenkamas gavėjas, bei užpildomi žinutės duomenys	Būtinas
VIR19.4	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti žinutės suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
	"Konspektai" (pasiekiami tik studentui)	1
VIR19.1	Pateikiamas pilnas dėstomų dalykų sąrašas	Būtinas
VIR19.2	Pasirinkus konkretų dalyką atidaromas sukeltų konspektų sąrašas, su trumpa informacija (autoriaus vardas, pavardė, sukūrimo data)	Būtinas
VIR19.3	Pasirinkus konkretų konspektą atidaromas failo turinys	Būtinas
VIR19.4	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti konspekto suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
VIR19.5	Paspaudus "+" išmetama konspekto pridėjimo forma	Būtinas
	"Mano puslapis" (pasiekiamas tik dėstytojui)	
VIR20.1	Pateikiamas naudotojo asmeninis puslapis, kuriame informaciją gali pateikti pats	Būtinas
	"Šoninė juosta"	ı
VIR21.1	Matoma dešinėje sistemos pusėje, matoma kiekviename pasirinkimų lange	Būtinas
	"El. paštas"	
VIR22.1	Paspaudus išmetama informacija apie naudotoją	Būtinas
VIR22.2	Paspaudus ant mygtuko "Pakeisti slaptažodį" naudotojui išmetama forma, kurioje galima pasikeisti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas
		l .

2.3.4. Pranešimo formulavimo reikalavimai

28 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Pranešimo formulavimo reikalavimai

5. Pranešimo formulavimo reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
VIR23	Pranešimai turi būti parašyti laikantis gramatikos ir skyrybos taisyk-	Būtinas
	lių	
VIR24	Pranešimai turi būti aiškūs, suprantami, kuo trumpesni bei vienareik-	Būtinas
	šmiški. Aprašo tik tą sritį, dėl kurios yra išmetami naudotojui	
VIR25	Patvirtinimai turi būti aiškūs, suprantami bei vienareikšmiški. Klau-	Būtinas
	sia tik patvirtinimo reikalingo užduočiai patvirtinti arba nutraukti	

2.3.5. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai

29 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai

6. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
VIR26	Visi grafiniai objektai turi derėti tarpusavyje. Visi mygtukai, lentelės	Būtinas
	pranešimai, ikonos derančios išvaizdos.	
VIR27	Tinklalapyje naudojamos vienos paletės spalvos ir lengvai įskaitomas	Būtinas
	šriftas	

2.3.6. Interfeiso individualizavimo reikalavimai

30 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Interfeiso individualizavimo reikalavimai

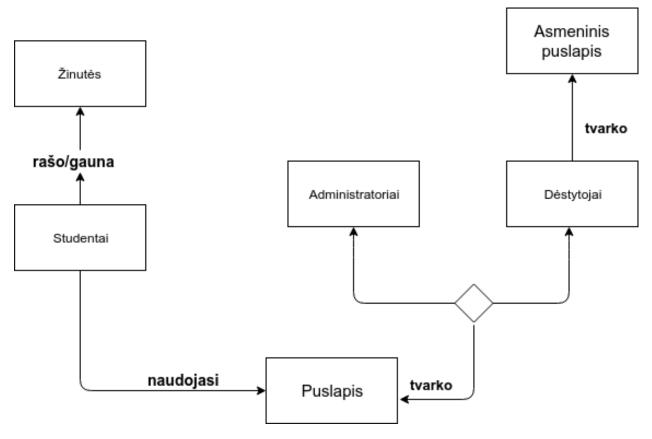
7. Interfeiso individualizavimo reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
VIR28	Sistemos spalvų pasirinkimas	Pageidautinas	
VIR29	Kalbos pasirinkimas sistemoje	Pageidautinas	

3. KURIAMOS SISTEMOS ARCHITEKTŪRA

3.1. LOGINIS PJŪVIS

Loginį pjūvį sudaro klasių diagramos, kurios naudojamos pavaizduoti sistemos architektūros projektavimo etapus.

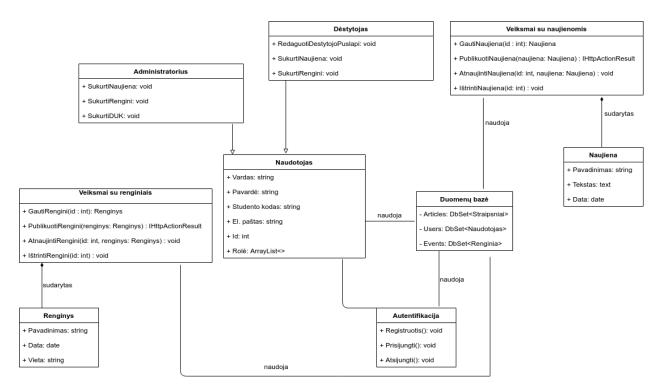
3.1.1. Esybių klasių diagrama (nulinis lygis)

18 pav. Dalykinė srities UML diagrama

18 pav. esybių diagramoje vaizduojamos esybių sąsajos. Pagrindinė esybė Naudotojas, kuris gali būti Studentas, Dėstytojas arba Administratorius. Studentas turi galimybę naudotis pagrindinėmis puslapio funkcijos, o dėstytojai ir administratoriai pateikti naudingą studentams meždiagą. Taip pat studentai bei dėstytojai gali komunikuoti tarpusavyje nesinaudojant trečiųjų šalių komunikacinėmis priemonėmis. Administratoriai, savo ruožtu, pateikia informaciją apie renginius, naujienas ir D.U.K.

3.1.2. Klasių diagrama (pirmas lygis)

19 pav. Dalykinė srities UML diagrama

Pagrindinį programos funkcionalumą užtikrina šios klasės: Studentas, Dėstytojas, Administratorius, Reitingas, Dėsytotojo puslapis, Naujienos, Autentifikacija, Duomenų bazė, D.U.K., Renginiai. Veikimą įgyvendinačių klasių tarpusavio bendradarbiavimas vaizduojamas asociacija, generalizacija, kompozicija bei kardinalumus (19 pav.).

3.2. UŽDUOČIŲ PJŪVIS

Šiame skyriuje aprašomas kuriamo socialinio tinklalapio galimi panaudojimo atvejai. Pasinaudojant užduočių diagrama pateikiami studento ir dėstytojo (SocialVU naudotojų) tikslai socialiniam tinklalapiui. Kiekvienai užduočiai pateikiamas scenarijus, kuris parodo, kaip užduotis įgyvendinama.

Socialinio tinklalapio sistema Redaguoti asmeninį puslapį Ištrinti naujieną/renginį Pridėti naujieną/renginį/D.U.K Redaguoti naujieną/renginį/D.U.K Peržiūrėti naujienas/renginius Peržiūrėti dėstytojų puslapiuose teikiamą informaciją

3.2.1. Sistemoje vykdomos užduotys

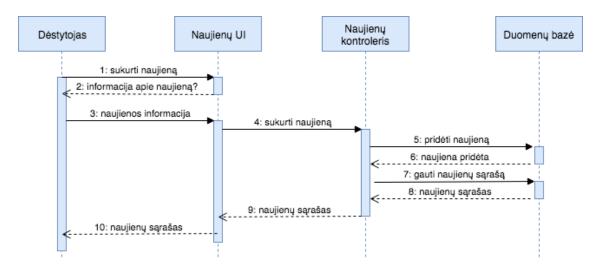
20 pav. Socialiniame tinklalapyje vykdomos užduotys

Sistemoje vykdomos pagrindinės užduotys: studentas gali peržiūrėti pasirinkto dėstytojo puslapius. Dėstytojams sudaroma galimybė pateikti aktualias naujienas, informaciją apie renginius, redaguoti savo asmeninius tinklalapius, kuriuose gali talpinti informaciją apie savo dėstomus dalykus bei kitą naudingą informaciją, kurią matys jų studentai. Tiek dėstytojai, tiek studentai gali gauti informaciją apie juos dominančius renginius, matyti aktualias naujienas, gauti bei siųsti žinutes.(20 pav.).

3.2.2. Užduočių vykdymo scenarijai

Užduočių vykdymo scenarijai, atvaizduoja agentų, šiuo atveju studento ir dėstytojo, įmanomų įvykdyti užduočių veiksmus paeiliui , nuo pradžios iki užduoties vykdymo pabaigos.

3.2.3. Užduoties "Pridėti naujieną" scenarijus

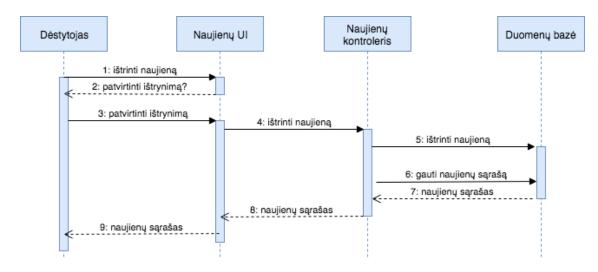

21 pav. Užduoties "Pridėti naujieną" scenarijus

Žingsnių seka (21pav.)

- 1. Sukurti naujieną dėstytojas paspaudžia ant nuorodos leidžiančios sukurti naujieną.
- 2. Informacija apie naujieną? naujienų UI išmeta dėstytojui naujienos formą užpildymui.
- 3. Naujienos informacija naudotojas išsiunčia užpildytą formą naujienų UI.
- 4. Sukurti naujieną įvesta naujienos informacija yra siunčiama kontroleriui.
- 5. Pridėti naujieną darbų UI įdeda naujieną į duomenų bazę.
- 6. Naujiena pridėta duomenų bazė parsiunčia naujienos patalpinimo patvirtinimą.
- 7. Gauti naujienų sąrašą naujienų kontroleris prašo duomenų bazės pateikti naują naujienų sąrašą.
- 8. Naujienų sąrašas naujienų sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki dėstytojo.

3.2.4. Užduoties "Ištrinti naujieną" scenarijus

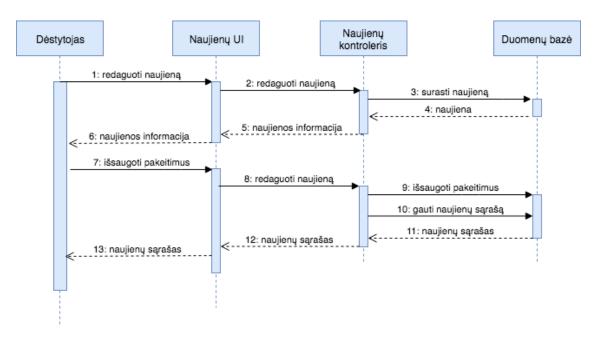

22 pav. Užduoties "Ištrinti naujieną" scenarijus

Žingsnių seka (22pav.)

- 1. Ištrinti naujieną dėstytojas paspaudžia nuorodą ištrinančią naujieną.
- 2. Patvirtinti ištrynimą? naudotojas prašomas patvirtinti ištrynimą.
- 3. Patvirtinti ištrynimą dėstytojas patvirtina ištrynimą.
- 4. Ištrinti naujieną pateikiama naujiena ištrynimui įvykdyti.
- 5. Ištrinti naujieną prašoma duomenų bazės surasti ir ištrinti naujieną.
- 6. Gauti naujienų sąrašą siunčiamas prašymas naujienų sąrašui gauti iš duomenų bazės.
- 7. Naujienų sąrašas atnaujintas sąrašas keliauja iki dėstytojo.

3.2.5. Užduoties "Redaguoti naujieną" scenarijus

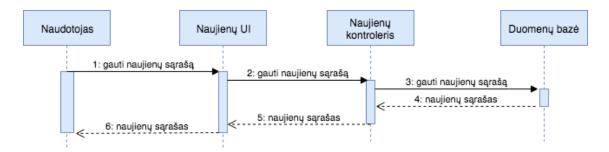

23 pav. Užduoties "Redaguoti naujieną" scenarijus

Žingsnių seka (23pav.)

- 1. Redaguoti naujieną dėstytojas paspaudžia nuorodą leidžiančią redaguoti naujieną.
- 2. Redaguoti naujieną pateikiama naujiena naujienų kontroleriui.
- 3. Surasti naujieną naujiena ieškoma duomenų bazėje.
- 4. Naujiena duomenų bazė pateikia naujieną kontroleriui.
- 5. Naujienos informacija informacija apie naujiena keliauja iki naudotojo.
- 6. Naujienos informacija informacija apie naujieną keliauja iki naudotojo.
- 7. Išsaugoti pakeitimus naudotojas prašo išsaugoti įvykdytus pakeitimus.
- 8. Redaguoti naujiena naujiena siunčiama redagavimui.
- 9. Išsaugoti pakeitimus pakeitimai išsaugomi duomenų bazėje.
- 10. Gauti naujienų sąrašą kontroleris prašo duomenų bazės gauti atnaujintą naujienų sąrašą.
- Naujienų sąrašas naujienų sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki dėstytojo.

3.2.6. Užduoties "Peržiūrėti naujienas" scenarijus

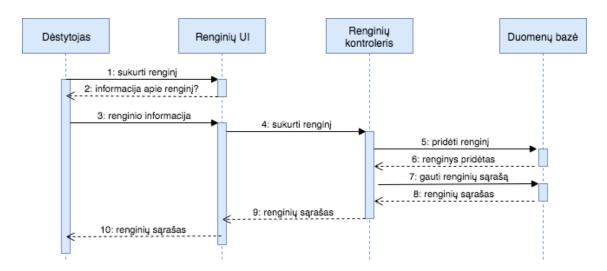

24 pav. Užduoties "Peržiūrėti naujienas" scenarijus

Žingsnių seka (24pav.)

- 1. Gauti naujienų sąrašą dėstytojas paspaudžia nuorodą į naujienų sąrašą.
- 2. Gauti naujienų sąrašą prašymas gauti naujienų sąrašą keliauja iki duomenų bazės.
- 3. Naujienų sąrašas naujienų sąrašas iš duomenų bazės keliauja iki naudotojo.

3.2.7. Užduoties "Pridėti renginį" scenarijus

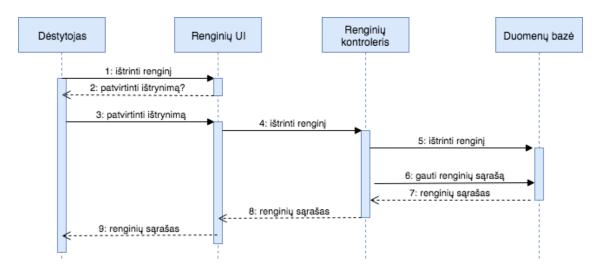
25 pav. Užduoties "Pridėti renginį" scenarijus

Žingsnių seka (25pav.)

- 1. Sukurti renginį dėstytojas paspaudžia ant nuorodos leidžiančios sukurti renginį.
- 2. Informacija apie rengini? renginių UI išmeta dėstytojui renginio formą užpildymui.
- 3. Renginio informacija naudotojas išsiunčia užpildytą formą renginių UI.
- 4. Sukurti renginį įvesta renginio informacija yra siunčiama kontroleriui.
- 5. Pridėti renginį renginių UI įdeda renginį į duomenų bazę.
- 6. Renginys pridėtas duomenų bazė parsiunčia renginio patalpinimo patvirtinimą.
- 7. Gauti renginių sąrašą renginių kontroleris prašo duomenų bazės pateikti naują renginių sąrašą.

8. Renginių sąrašas - renginių sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki dėstytojo.

3.2.8. Užduoties "Ištrinti renginį" scenarijus

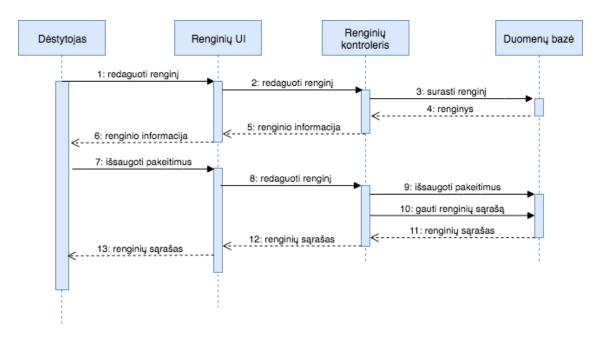

26 pav. Užduoties "Ištrinti renginį" scenarijus

Žingsnių seka (26pav.)

- 1. Ištrinti renginį dėstytojas paspaudžia nuorodą ištrinančią renginį.
- 2. Patvirtinti ištrynimą? naudotojas prašomas patvirtinti ištrynimą.
- 3. Patvirtinti ištrynimą dėstytojas patvirtina ištrynimą.
- 4. Ištrinti renginį pateikiamas renginys ištrynimui įvykdyti.
- 5. Ištrinti renginį prašoma duomenų bazės surasti ir ištrinti renginį.
- 6. Gauti renginių sąrašą siunčiamas prašymas renginių sąrašui gauti iš duomenų bazės.
- 7. Renginių sąrašas atnaujintas sąrašas keliauja iki dėstytojo.

3.2.9. Užduoties "Redaguoti renginį" scenarijus

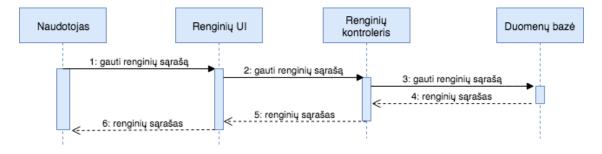

27 pav. Užduoties "Redaguoti renginį" scenarijus

Žingsnių seka (27pav.)

- 1. Redaguoti renginį dėstytojas paspaudžia nuorodą leidžiančią redaguoti renginį.
- 2. Redaguoti renginį pateikiamas renginys renginių kontroleriui.
- 3. Surasti renginį renginys ieškomas duomenų bazėje.
- 4. Renginys duomenų bazė pateikia renginį kontroleriui.
- 5. Renginio informacija informacija apie rengini keliauja iki naudotojo.
- 6. Renginio informacija informacija apie renginį keliauja iki naudotojo.
- 7. Išsaugoti pakeitimus naudotojas prašo išsaugoti įvykdytus pakeitimus.
- 8. Redaguoti renginį renginys siunčiamas redagavimui.
- 9. Išsaugoti pakeitimus pakeitimai išsaugomi duomenų bazėje.
- 10. Gauti renginių sąrašą kontroleris prašo duomenų bazės gauti atnaujintą renginių sąrašą.
- 11. Renginių sąrašas renginių sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki dėstytojo.

3.2.10. Užduoties "Peržiūrėti renginius" scenarijus

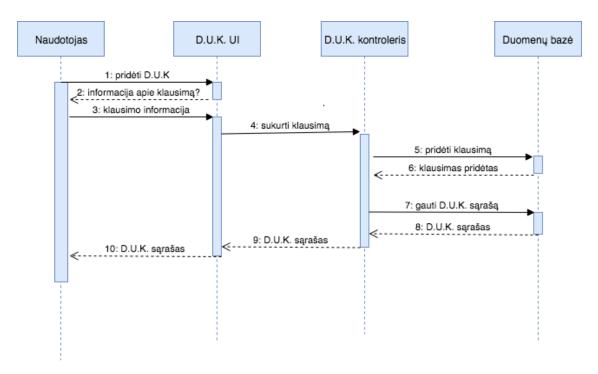

28 pav. Užduoties "Peržiūrėti renginius" scenarijus

Žingsnių seka (28pav.)

- 1. Gauti renginių sąrašą dėstytojas paspaudžia nuorodą į renginių sąrašą.
- 2. Gauti renginių sąrašą prašymas gauti renginių sąrašą keliauja iki duomenų bazės.
- 3. Renginių sąrašas renginių sąrašas iš duomenų bazės keliauja iki naudotojo.

3.2.11. Užduoties "Pridėti D.U.K." scenarijus

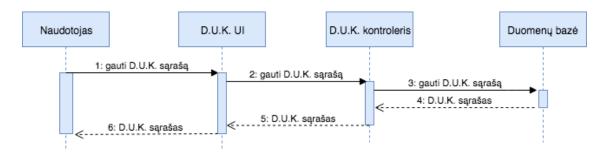

29 pav. Užduoties "Pridėti D.U.K." scenarijus

Žingsnių seka (29pav.)

- 1. Pridėti D.U.K. dėstytojas paspaudžia ant nuorodos leidžiančios sukurti D.U.K.
- 2. Informacija apie klausimą? D.U.K. UI išmeta dėstytojui D.U.K. formą užpildymui.
- 3. Klausimo informacija naudotojas išsiunčia užpildytą formą D.U.K. UI.
- 4. Sukurti klausimą įvesta klausimo informacija yra siunčiama kontroleriui.
- 5. Pridėti klausimą D.U.K. UI įdeda klausimą į duomenų bazę.
- 6. Klausimas pridėtas duomenų bazė parsiunčia klausimo patalpinimo patvirtinimą.
- 7. Gauti D.U.K. saraša D.U.K. kontroleris prašo duomenų bazės pateikti naują D.U.K. saraša.
- 8. D.U.K. sąrašas D.U.K. sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki dėstytojo.

3.2.12. Užduoties "Peržiūrėti D.U.K." scenarijus

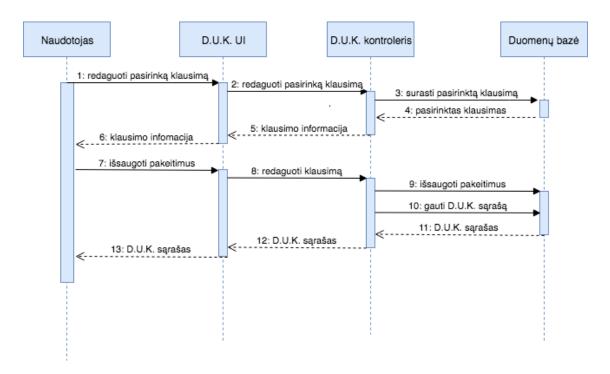

30 pav. Užduoties "Peržiūrėti D.U.K." scenarijus

Žingsnių seka (30pav.)

- 1. Gauti D.U.K. sąrašą dėstytojas paspaudžia nuorodą į D.U.K. sąrašą.
- 2. Gauti D.U.K. sąrašą prašymas gauti D.U.K. sąrašą keliauja iki duomenų bazės.
- 3. D.U.K. sąrašas D.U.K. sąrašas iš duomenų bazės keliauja iki naudotojo.

3.2.13. Užduoties "Redaguoti pasirinktą klausimą" scenarijus

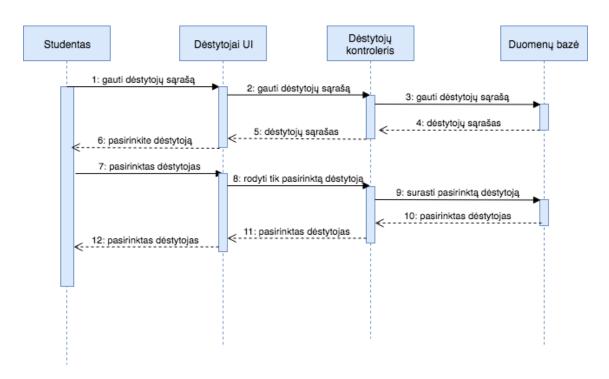
31 pav. Užduoties "Redaguoti pasirinktą klausimą" scenarijus

Žingsnių seka (31pav.)

- Redaguoti pasirinktą klausimą dėstytojas paspaudžia nuorodą leidžiančią redaguoti klausimą.
- 2. Redaguoti pasirinktą klausimą pateikiamas klausimas D.U.K. kontroleriui.
- 3. Surasti pasirinktą klausimą klausimas ieškomas duomenų bazėje.

- 4. Pasirinktas klausimas duomenų bazė pateikia klausimą kontroleriui.
- 5. Klausimo informacija informacija apie klausima keliauja iki naudotojo.
- 6. Klausimo informacija informacija apie klausimą keliauja iki naudotojo.
- 7. Išsaugoti pakeitimus naudotojas prašo išsaugoti įvykdytus pakeitimus.
- 8. Redaguoti klausimą klausimas siunčiamas redagavimui.
- 9. Išsaugoti pakeitimus pakeitimai išsaugomi duomenų bazėje.
- 10. Gauti D.U.K. sarašą kontroleris prašo duomenų bazės gauti atnaujintą D.U.K. sarašą.
- 11. D.U.K. sąrašas D.U.K. sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki dėstytojo.

3.2.14. Užduoties "Peržiūrėti pasirinkto dėstytojo teikiamą informacija" scenarijus

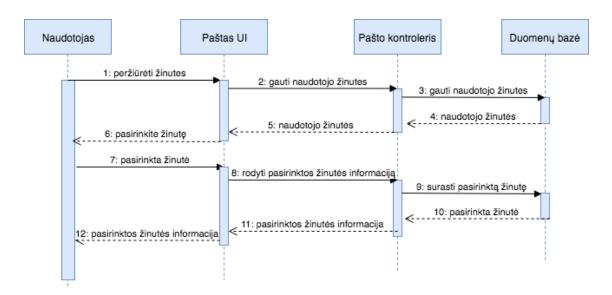

32 pav. Užduoties "Peržiūrėti pasirinkto dėstytojo teikiamą informaciją" scenarijus

Žingsnių seka (32pav.)

- 1. Gauti dėstytojų sąrašą studentas paspaudžia nuorodą į dėstytojų sąrašą.
- 2. Gauti dėstytojų sąrašą prašymas gauti dėstytojų sąrašą keliauja iki duomenų bazės.
- 3. Gauti dėstytojų sąrašą prašymas gauti dėstytojų sąrašą keliauja iki duomenų bazės.
- 4. Dėstytojų sąrašas duomenų sąrašas keliauja iki naudotojo.
- 5. Dėstytojų sąrašas duomenų sąrašas keliauja iki naudotojo.
- 6. Pasirinkite dėstytoją prašoma pasirinkti, kurio dėstytojo puslapį norima matyti.
- 7. Pasirinktas dėstytojas pasirenkamas dėstytojas, kurio informacija domina.
- 8. Rodyti tik pasirinktą dėstytoją dėstytojas siunčiamas kontroleriui.
- 9. Surasti pasirinktą dėstytoją D.U.K. kontroleris prašo duomenų bazės pateikti dėstytojo puslapį.
- 10. Pasirinktas dėstytojas dėstytojo puslapis keliauja iš duomenų bazės iki studento.

3.2.15. Užduoties "Peržiūrėti pasirinktą žinutę" scenarijus

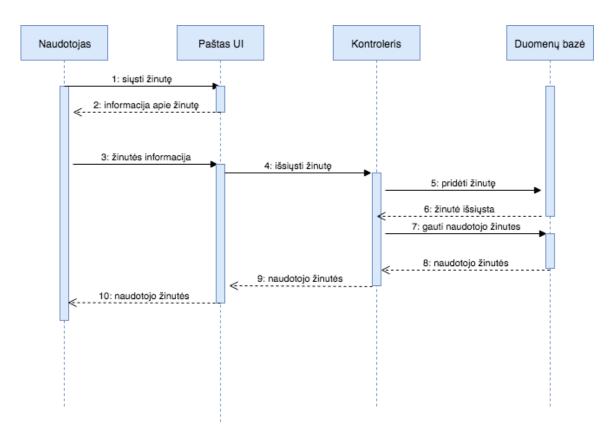

33 pav. Užduoties "Peržiūrėti pasirinktą žinutę" scenarijus

Žingsnių seka (33pav.)

- 1. Peržiūrėti žinutes naudotojas paspaudžia nuorodą peržiūrėti žinutes.
- 2. Gauti naudotojo žinutes prašymas gauti žinutes keliauja iki duomenų bazės.
- 3. Gauti naudotojo žinutes prašymas gauti žinutes keliauja iki duomenų bazės.
- 4. Naudotojo žinutės žinučių sąrašas keliauja iki naudotojo.
- 5. Naudotojo žinutės žinučių sąrašas keliauja iki naudotojo.
- 6. Pasirinkite žinutę leidžiama pasirinkti, kurią žinutę norima matyti.
- 7. Pasirinkta žinutė pasirenkama žinutė, kurios informacija domina.
- 8. Rodyti pasirinktos žinutės informaciją žinutė siunčiama kontroleriui.
- 9. Surasti pasirinktą žinutę Pašto kontroleris prašo duomenų bazės pateikti žinutę.
- 10. Pasirinkta žinutė žinutė keliauja iš duomenų bazės kontroleriui.
- 11. Pasirinktos žinutės informacija žinutė keliauja iš duomenų bazės naudotojui.

3.2.16. Užduoties "Siųsti žinutę" scenarijus

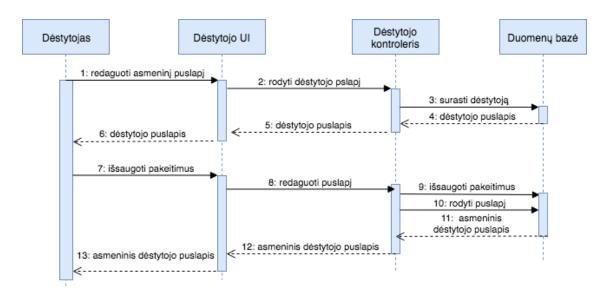

34 pav. Užduoties "Siųsti žinutę" scenarijus

Žingsnių seka (34pav.)

- 1. Siysti žinutę naudotojas paspaudžia nuorodą siysti žinutę.
- 2. Informacija apie žinutę pašto UI išmeta naudotojui žinutės formą užpildymui.
- 3. Žinutės informacija naudotojas suveda žinutės informaciją ir patvirtina siuntimą.
- 4. Išsiųsti žinutę įvesta informacija yra siunčiama kontroleriui.
- 5. Pridėti žinutę pašto UI įdeda žinutę į duomenų bazę.
- 6. Žinutė išsiųsta kontroleris gauna patvirtinimą apie žinutės išsiuntimą.
- 7. Gauti naudotojo žinutes kontroleris prašo duomenų bazės gauti naudotojo žinutes.
- 8. Naudotojo žinutės naudotojo žinučių sąrašas keliauja iš duomenų bazės naudotojui.

3.2.17. Užduoties "Redaguoti asmeninį dėstytojo puslapį" scenarijus

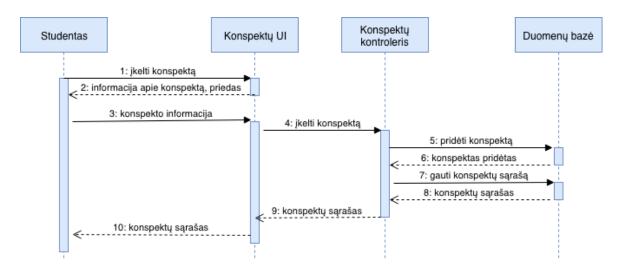

35 pav. Užduoties "Redaguoti asmeninį dėstytojo puslapį" scenarijus

Žingsnių seka (35pav.)

- 1. Redaguoti asmeninį puslapį dėstytojas paspaudžia nuorodą redaguoti asmeninį puslapį.
- 2. Rodyti dėstytojo puslapį prašymas rodyti puslapį keliauja į kontrolerį.
- 3. Surasti dėstytoją kontroleris pateikia prašymą duomenų bazei surasti prisijungusį dėstytoją.
- 4. Dėstytojo puslapis rasto dėstytojo puslapio informacija keliauja dėstytojui.
- 5. Išsaugoti pakeitimus atlikęs pakeitimus savo puslapyje, dėstytojas paspaudžia nuorodą išsaugoti.
- 6. Redaguoti puslapi įvesta informacija yra siunčiama kontroleriui.
- 7. Išsaugoti pakeitimus dėstytojo kontroleris įdeda pakeistą informaciją į duomenų bazę.
- 8. Rodyti puslapį kontroleris prašo duomenų bazės gauti redaguotą dėstytojo puslapio informacija.
- 9. Asmeninis dėstytojo puslapis dėstytojo puslapio informacija keliauja iš duomenų bazės dėstytojui.

3.2.18. Užduoties "Įkelti konspektą" scenarijus

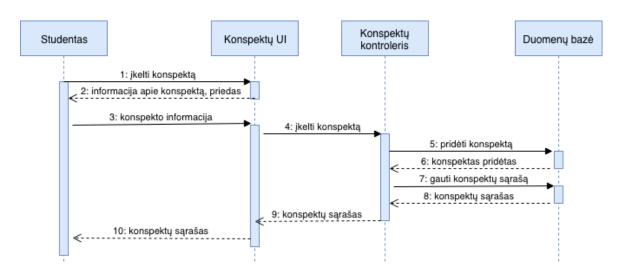

36 pav. Užduoties ""Įkelti konspektą" scenarijus

Žingsnių seka (36pav.)

- 1. Įkelti konspektą studentas paspaudžia nuorodą įkelti konspektą.
- 2. Informacija apie konspektą, priedas konspektų UI išmeta studentui konspekto formą užpildymui, bei pasirinkimui failo, kurį norima pridėti.
- 3. Konspekto informacija naudotojas išsiunčia užpildytą formą Konspektų UI.
- 4. Įkelti klausimą pateikta konspekto informacija yra siunčiama kontroleriui.
- 5. Pridėti konspektą Konpektų UI įdeda konspektą į duomenų bazę.
- 6. Konspektas pridėtas duomenų bazė parsiunčia konspekto patalpinimo patvirtinimą.
- 7. Gauti konspektų sąrašą konspektų kontroleris prašo duomenų bazės pateikti naują konspektų sąrašą.
- 8. Konspektų sąrašas Konspektų sąrašas keliauja iš duomenų bazės iki studento.

3.2.19. Užduoties "Peržiūrėti konspektus" scenarijus

37 pav. Užduoties "Peržiūrėti konspektus" scenarijus

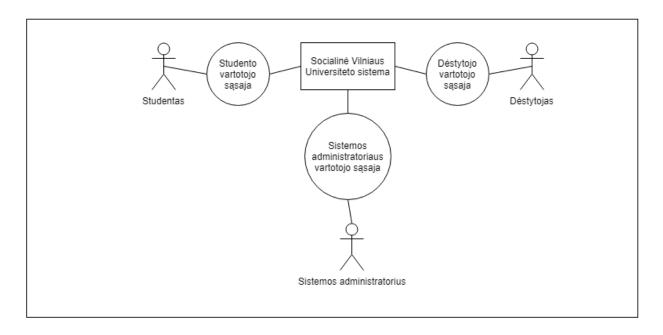
Žingsnių seka (37pav.)

- 1. Gauti konspektų sąrašą studentas paspaudžia nuorodą į konspektų sąrašą.
- 2. Gauti konspektų sąrašą prašymas gauti konspektų sąrašą keliauja iki duomenų bazės.
- 3. Konspektų sąrašas konspektų sąrašas iš duomenų bazės keliauja iki naudotojo.

3.3. KŪRIMO PJŪVIS

Programų sistemos komponentai yra vaizduojami trimis lygmenimis: nuliniu, pirmuoju ir antruoju. Toks komponentų pateikimas leidžia išsamiau apibrėžti sistemos fizinius komponentus, jų konfigūraciją bei tarpusavio ryšius. Komponentų diagramos, atvaizduodamos struktūrą, priklausomybes bei sąsajas, leidžia susidaryti fizinį sistemos vaizdą. Taip pat suteikia galimybę apžvelgti išoriškai matomą komponentų elgseną. Komponentai atvaizduojami naudojant UML komponentų diagramas.

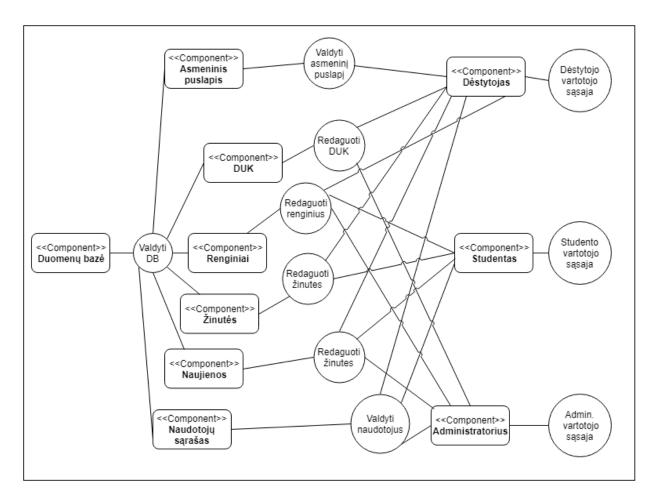
3.3.1. Komponentų diagramos nulinis lygmuo

38 pav. Komponentų diagramos nulinis lygmuo

Komponentų diagramos nuliniame lygmenyje (19 pav.) vaizduojamas bendras komponentų vaizdas. Pagrindinis ir vienintelis šio lygio komponentas yra "Socialinė Vilniaus Universiteto sistema". Šis komponentas sąveikauja su keliomis vartotojo sąsajomis. Studento ir dėstytojo grafinė vartotojo sąsaja įgalina šiuos vartotojus naudotis sistema.

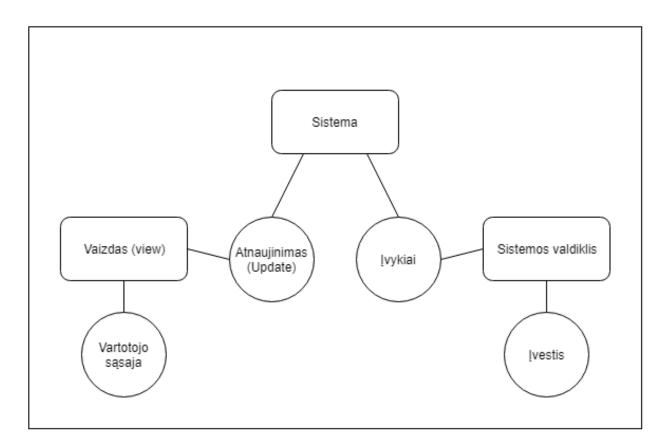
3.3.2. Komponentų diagramos pirmasis lygmuo

39 pav. Komponentų diagramos pirmasis lygmuo

Komponentų diagramos pirmame lygmenyje komponentų diagrama yra suskaidoma. Socialinė Vilniaus universiteto sistema yra suskaidoma į šiuos komponentus: Duomenų bazė, Asmeninis puslapis, DUK, Renginiai, Žinutės, Naujienos, Naudotojų sąrašas. Šiame lygyje kiekviena vartotojo sąsaja turi už ją atsakingus komponentus. Taip pat kiekvienas komponentas turi sąsajas su kitais komponentais tam, jog galėtų vykti sąveika ir keitimasis paslaugomis. Tokiu būdu yra užtikrinama visapusiška komponentų realizacija bei tarpusavio darna.

3.3.3. Komponentų diagramos antrasis lygmuo

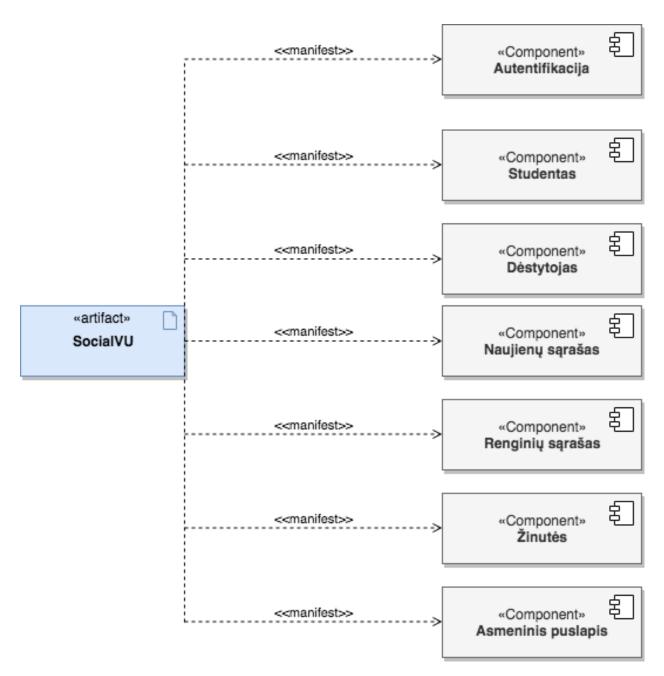
40 pav. Komponentų diagramos antrasis lygmuo

Antrame lygmenyje dekomponavimui buvo pasitelktas MVC dizaino šablonas. Šis modelis buvo pasirinktas dėl jo paprastumo, universalumo ir populiarumo. MVC šabloną sudaro trys pagrindiniai komponentai: Model, View ir Controller. Model (šiuo atveju, mūsų Sistema) – pagrindinis šablono komponentas, jis atsakingas už visos sistemos elgesį probleminėje situacijoje, nepriklausomai nuo vartotojo sąsajos, taip pat jis atsakingas už duomenis, logiką ir taisykles. Vaizdas (view) – komponentas, kuris yra atsakingas už informacijos atvaizdavimą, jos atnaujinimą. Valdiklis – komponentas, kuris rūpinasi duomenų įvestimi ir įvesties apdorojimu.

3.4. FIZINIS PJŪVIS

Fizinis pjūvis sudarytas iš dislokavimo diagramų. Šiose diagramose vaizduojamas programos komponentų išdėstymas tinkle bei komunikacijos protokolai tarp jų.

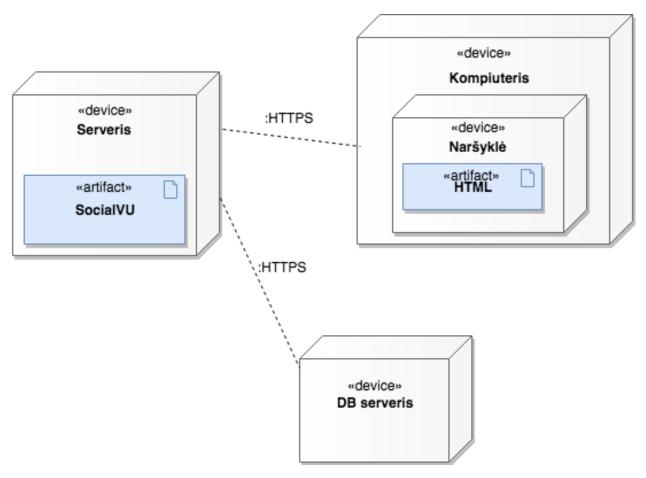
3.4.1. Dislokavimo diagrama nr. 1 (komponentų ir artefaktų ryšių diagrama)

41 pav. Komponentų ir artefaktų ryšių diagrama

Komponentų ir artefaktų ryšių diagramoje (41pav.) vaizduojamas artefaktas SocialVU, kuris įgyvendina šiuos programos komponentus: Autentifikacija, Studentas, Dėstytojas, Naujienų sąrašas, Renginių sąrašas, Žinutės, Asmeninis puslapis.

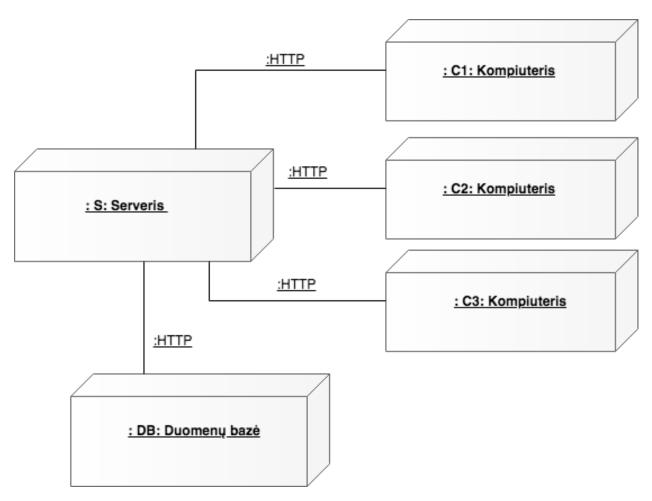
3.4.2. Dislokavimo diagrama nr. 2 (mazgų ir artefaktų ryšių diagrama)

42 pav. Mazgų ir artefaktų ryšių diagrama

Mazgų ir artefaktų diagramoje (42pav.) parodo, kad tinklalapis yra serveryje, kuris bendrauja hhtp protokolu su SQL serveriu, kuriame saugoma duomenų bazė. Naudotojai turi galimybe pasiekti sistemos teikiamas paslaugas savo pasirinkta naršykle, kuri palaiko http protokolą.

3.4.3. Dislokavimo diagrama nr. 3 (mazgų ir artefaktų egzempliorių diagrama)

43 pav. Mazgų ir artefaktų egzempliorių diagrama

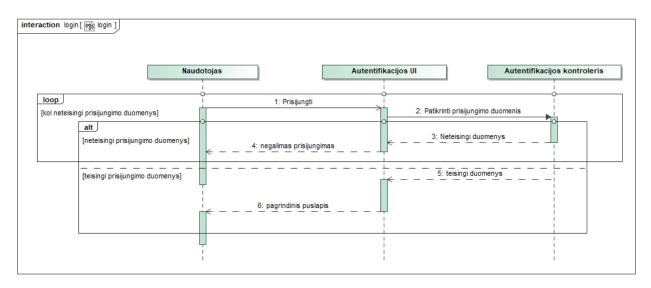
43pav. vaizduojamas įrenginių (mazgų) išsidėstymas tinkle. Serveris turi tiesioginį ryšį su duomenų baze, o naudotojai gali prisijungti prie serverio. Tačiau nadotojai negali tiesiogiai pasiekti duomenų bazės ir joje saugomų duomenų.

3.5. PROCESO PJŪVIS

Procesų pjūvis sudarytas iš sekų ir veiklos diagramų. Diagramose parodoma, kokie procesai vyksta sistemoje bei išreiškiama komunikacija tarp jų.

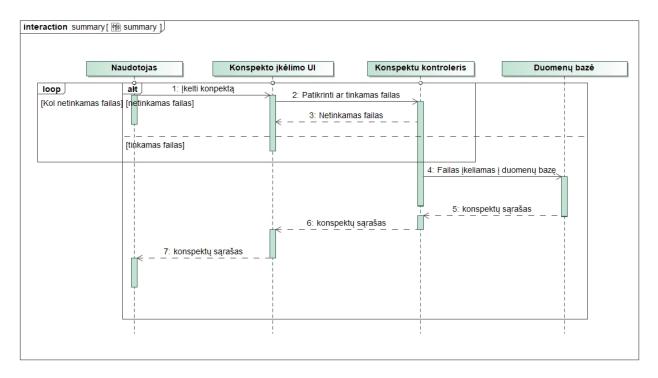
3.5.1. Proceso sekų diagramos

Procesų sekų diagramose, atsispindi procesai, kurie yra vykdomi sistemoje. Iš proceso sekų diagramos galima matyti, kokie komponentai dalyvauja vykdyme, kaip procesas vykdomas.

44 pav. Proceso "Prisijungimas" sekų diagrama

Pagal 44 pav. diagramą matoma, kad procesas prasideda naudotojo paspaudimu ant nuorodos įgalinančios prisijungimą. Autentifikacijos UI gautus duomenis siunčia patikrinimui į autentifikacijos kontrolerį. Iš kontrolerio gaunamas atsakymas, ar duomenys teisingi ar ne. Jei duomenys klaidingi, naudotojui išmetamas pranešimas, jog prisijungti negalima ir jis vėl gali kartoti prisijungimo procesą. Jei duomenys teisingi, naudotojas yra nukreipiamas į pagrindinį puslapį.

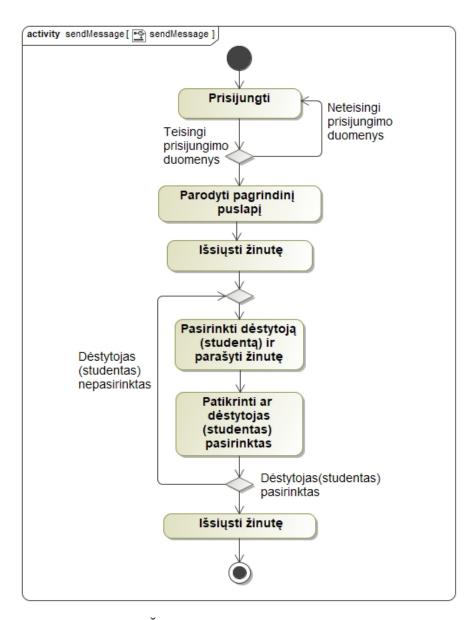

45 pav. Proceso "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama

Pagal 45 pav. diagramą matoma, kad procesas prasideda naudotojo paspaudimu ant nuorodos įgalinančios konspekto įkėlimą. Konpekto įkėlimo UI gautus duomenis siunčia patikrinimui į konspektų kontrolerį. Iš kontrolerio gaunamas atsakymas, ar failas tinkamas ar ne. Jei failas netinkamas, naudotojui išmetamas pranešimas, jog failas netinkamas ir jis vėl gali kartoti konspekto įkėlimo procesą. Jei failas tinkamas, jis yra įkeliamas į duomenų bazę, o naudotojas yra nukreipiamas į konspektų puslapį.

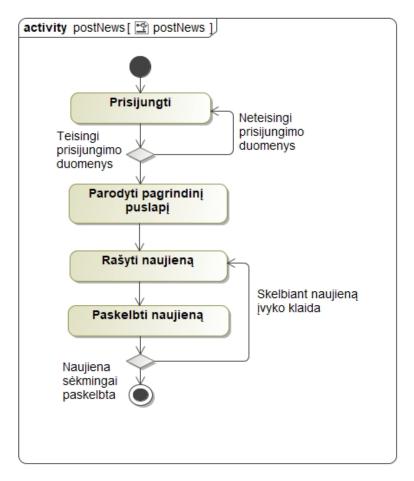
3.5.2. Veiklos diagramos

Veiklos diagramos padeda suprasti dinaminį sistemos veikimą, parodo, kokie veiksmai atliekami vykdant konkrečią veiklą, galimus vykdymo atvejus.

46 pav. Žinutės išsiuntimo veiklos diagrama

46 pav. diagramoje matomas, žinutės išsiuntimo dėstytojui procesas. Procesas prasideda naudotojo nuorodos paspaudimu, kreipiančios į žinutės išsiuntimo formą. Naudotojas pateikia parašo žinutę bei pasirenka dėstytoją, tuomet duomenys siunčiami patikrinimui. Jei dėstytojas nebuvo pasirinktas, naudotojas nukreipiamas atgal į žinutės siuntimo formą. Jei duomenys atitinka visus reikalavimus, tada žinutė išsiunčiama.

47 pav. Naujienos paskelbimo veiklos diagrama

47 pav. diagramoje matomas, naujienos paskelbimo procesas. Procesas prasideda naudotojo prisijungimu. Neteisingai suvedus prisijungimo duomenis naudotojas vėl nukreipiamas į prisijungimą, kitu atveju jis nukreipiamas į pagridinį puslapį bei pasirenka naujienos paskelbimo nuorodą. Naudotojas parašo naujieną bei ją paskelbia. Jei skelbiant naujieną įvyksta klaida jis nukreipiamas į naujienos rašymo formą, kitu atveju naujiena paskelbiama.

REZULTATAI

Dokumente pateiktas verslo proceso aprašas, kuriamai sistemai atlikta išorinė bei vidinė verslo proceso analizė. Iškelti tikslai, jog sistema naudotųsi bent pusė Vilniaus universiteto studentų. Pateiktos UML diagramos dalykinei sričiai, užduočių veiklai, klasėms.

Atlikus įgyvendinamumo ir naudos analizę paaiškėjo, jog preliminarus metinis sitemos pelnas tūrėtų būti 31284€. atsižvelgiant į sistemos kūrimui ir palaikymui reikalingas išvadas, sistema turėtų tapti pelninga po 1.76 metų.

Pateikti sistemos naudojimo scenarijai. Nurodyti pagrindinių funkcijų modeliai, atvaizduojantys, kaip pagrindiniai sistemos agentai (dėstytojai, studentai bei administratoriai) naudosis sistema.

Pateikti aiškiai sunumeruoti ir apibrėžti kuriamo socialinio tinklapio funkciniai reikalavimai, o jų tarpusavio sąveika atvaizduota sekų diagramomis.

Pateikti aiškiai sunumeruoti ir apibrėžti kuriamo socialinio tinklapio funkciniai reikalavimai, o jų tarpusavio sąveika atvaizduota sekų diagramomis. Suformuluoti nefunkciniai reikalavimai. Reikalavimai išskirti į šias skiltis: vidinių interfeisų, veikimo, diegimo, aptarnavimo ir priežiūros, tiražuojamumo, apsaugos bei juridiniai. Vartotojo sąsajos reikalavimai apibrėžti metaforos reikalavimų lentele bei suformuluotomis užduotimis įvairiems scenarijams, taip pat pateikiami darnos ir standartizavimo bei pranešimų formulavimo reikalavimai.

Kuriamos sistemos architektūra išnagrinėta naudojant UML4+1 požiūrių rinkinį. Iš loginio, užduočių, kūrimo, fizinio bei procesų pjūvių matomas sistemos funkcionalumas, užduotys, kurias gali įgyvendinti naudotojas, sąsajos tarp atskirų sistemos komponentų, sistemos įranga bei dinaminis sistemos modelis.